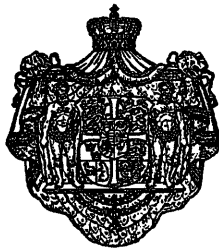

DANMARKS STATISTIK
STATISTISKE MEDDELELSER
4. RÆKKE 145. BIND 3. HÆFTE

KAPITAL-
OG BETALINGSBALANCEN
OVER FOR UDLANDET 1950

FOREIGN ASSETS AND LIABILITIES
AND
BALANCE OF PAYMENTS 1950

UDGIVET AF DET STATISTISKE DEPARTEMENT
PUBLISHED BY THE STATISTICAL DEPARTMENT

KØBENHAVN
BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI
1952

Forord.

De af Det statistiske Departement udarbejdede oversigter over Danmarks gæld til og tilgodehavender i udlandet 1912 samt over Danmarks udenlandske kapital- og betalingsbalance for årene 1920—49 findes offentliggjort i Statistiske Efterretninger. Som følge af, at oversigten for 1950 bl. a. på grund af samarbejdet med Den internationale Valutafond er betydeligt udvidet, har man fundet det hensigtsmæssigt i Statistiske Efterretninger kun at meddele et kort sammendrag af oversigten, medens denne i sin helhed udsendes i nærværende hæfte af Statistiske Meddelelser. Det er hensigten at anvende en lignende fremgangsmåde for de følgende år.

Det statistiske Departement i marts 1952.

E I N A R C O H N.

Rigmor Skade

Surveys on Denmark's foreign assets and liabilities for the year 1912 and on foreign assets and liabilities and the balance of payments for the years 1920—49 prepared by the Statistical Department are published in Statistiske Efterretninger. As the survey of 1950 has been considerably extended — one of the reasons being the cooperation with the International Monetary Fund — it was found expedient to give only a brief summary of the survey in Statistiske Efterretninger, and give the full report in the present number of Statistiske Meddelelser. This proceeding will if necessary be repeated.

Indholdsfortegnelse.

Table of contents.

	Pag. page
1. Indledende bemærkninger <i>introductory remarks</i>	5
2. Kapitalbalancen <i>foreign assets and liabilities</i>	8
a. Principer for opgørelsen <i>underlying principles</i>	8
b. Fordeling efter mellemværendernes art <i>classification by type of account</i>	9
c. Fordeling på erhvervsgrupper <i>classification by branch</i>	19
d. Fordeling på områder, lande og møntsorter <i>classification by regions, countries and currencies</i>	22
3. Betalingsbalancen <i>balance of payments</i>	32
a. Principer for opgørelsen <i>underlying principles</i>	32
b. Udenlandske transaktioner fordelt efter art <i>foreign transactions classified by type</i>	45
c. Udenlandske betalinger sammenlignet med udenlandske transaktioner <i>foreign money transfers compared with foreign transactions</i> ..	60
d. Fordeling på måneder <i>classification by month</i>	64
e. Fordeling på områder, lande og møntsorter <i>classification by regions, countries and currencies</i>	65
4. Sammenfatning <i>summary</i>	78

1. Indledende bemærkninger.

Til brug ved opgørelsen over landets udenlandske kapital- og betalingsbalance for året 1950 har Det statistiske Departement i medfør af bestemmelserne i Handelsministeriets bekendtgørelse af 24. november 1950 indhentet oplysninger fra ca. 3 700 erhvervselskaber og private erhvervsdrivende samt fra ca. 1 100 privatpersoner. Ligesom i de foregående år, for hvilke opgørelserne er offentliggjort i Statistiske Efterretninger, er der tilvejebragt oplysninger såvel om de pågældende erhvervsvirksomheders og personers aktiver og passiver over for udlandet som om deres indtægter fra og udgifter til udlandet.

Dette materiale er suppleret med tilsvarende oplysninger fra offentlige myndigheder og endvidere med opgivelser fra pengeinstituter, vekselerere m. fl. om ind- og udførsel af værdipapirer i årets løb samt om, i hvilket omfang danske obligationer og aktier befinder sig på udenlandske hænder. Hvad det sidstnævnte punkt angår, støtter opgørelsen sig desuden på en nylig afsluttet bearbejdelse af de til Danmarks Nationalbank i henhold til formueopgørelsesloven af 1945 indkomne anmeldelser af danske ihændekeeperpapirer i udenlandsk eje. For betalingsbalancens vedkommende bygger flere af de betydeligste poster i opgørelsen direkte eller indirekte på Det statistiske Departements handels- og skibsfartsstatistik, ligesom man i et vist omfang har draget nytte af et materiale, som i de senere år er tilvejebragt hos bankerne og enkelte større erhvervsvirksomheder m. v. vedrørende betalingerne til og fra udlandet.

For den bistand, der ved tilvejebringelsen af disse oplysninger er ydet, bringer Departementet sin bedste tak.

Opgørelsen falder naturligt i 2 afsnit, nemlig 1) kapitalbalancen, hvorved forstås en opgørelse over samtlige de aktiver og passiver, som personer og virksomheder med fast bopæl i det egentlige Danmark (excl. Færøerne og Grønland) ved udgangen af 1950 havde over for personer og virksomheder i andre lande, samt 2) betalingsbalancen, der er en opgørelse over de i løbet af året 1950 stedfundne økonomiske transaktioner mellem personer og virksomheder af de nævnte kategorier (»danske« og »udlænderne«), og ved hvilken der i betydelig udstrækning bliver mulighed for at foretage en kontrollerende sammenligning med kapitalbalancen.

Medens tidligere tilsvarende opgørelser i hovedsagen kun har vist Danmarks kapital- og betalingsbalance over for udlandet under eet, har man i nærværende opgørelse foretaget en mere omfattende fordeling på forskellige lande og valutaer.

Den form, hvorunder kapital- og betalingsbalancen over for det samlede udland er offentliggjort, er i alt væsentligt uforandret fra det nærmest foregående år, jfr. Statistiske Efterretninger 1950, nr. 41. For så vidt angår betalingsbalancen, er der ret nøje overensstemmelse med den form, der anvendes af Den internationale Valutafond ved udarbejdelsen af den internationale betalingsbalancestatistik, jfr. senest International Monetary Fund: Balance of Payments Yearbook 1949—50. For kapitalbalancens vedkommende er formen i første række bestemt af ønsket om i betydeligt omfang post for post at kunne sammenholde udviklingen på kapitalbalancen i årets løb med de tilsvarende af betalingsbalancens kapitalposter, hvorved forstås de poster, der registrerer bevægelser i Danmarks status over for udlandet.

I geografisk henseende er kapital- og betalingsbalancen fordelt dels på visse områder, hvert bestående af flere lande, dels på en række enkeltlande.

Den i opgørelsen foretagne inddeling af landene efter områder bygger i det store og hele på standardgrupperingen i Den internationale

Valutafonds betalingsbalancestatistik. I et vist omfang har man dog forenklet denne gruppering ved at sammenfatte nogle for Danmarks udenlandske kapital- og betalingsbalance lidet betydningsfulde områder i større grupper, ligesom man har foretaget enkelte ændringer i Valutafondens inddeling af det europæiske fastland og yderligere slået de kontinentale O.E.E.C.-landes oversøiske besiddelser sammen med moderlandene.

I store træk er områdeinddelingen herefter som følger:

£-området: Storbritannien og Nordirland samt hele det øvrige britiske statsamfund, undtagen Kanada og engelsk-ægyptisk Sudan. Endvidere Burma, Irak, Irland og Island.

Kontinentale O.E.E.C.-lande: Norge, Sverige, Belgien-Luxemborg, Frankrig, Grækenland, Holland, Italien, Portugal, Schweiz, Triest, Tyrkiet, Vesttyskland og Østrig samt disse landes oversøiske besiddelser.

Østeuropæiske lande: Albanien, Bulgarien, Polen, Rumænien, Tjekkosllovakiet, Ungarn og U.S.S.R.

Øvrige Europa: Finland, Jugoslavien, Spanien og Østtyskland.

U.S.A. og Kanada m. v.: U.S.A., incl. Alaska, amerikansk Samoa, Guam, Hawaii, Panamakanalzonen, Puerto Rico og Jomfruerne samt Kanada, incl. Newfoundland.

Latinamerika: Meksiko samt Vestindien, Mellemamerika og Sydamerika, bortset fra, hvad der regnes under £-området, de kontinentale O.E.E.C.-lande og U.S.A.s område.

Resten af verden: Alle lande, besiddelser og internationale institutioner, der ikke er indbefattet i de forannævnte områder. Under denne gruppe er tillige placeret visse mindre beløb, som ikke er fordelt på lande.

I oversigterne over kapital- og betalingsbalancens fordeling på forskellige enkeltlande er opført en række af de lande, hvorpå de største beløb falder.

2. Kapitalbalancen.

a. Principer for opgørelsen.

Som fremhævet i de tidligere tilsvarende oversigter kan kapitalbalancen ikke betragtes som en bogholderimæssig opgørelse, men må karakteriseres som et skøn foretaget på grundlag af en række statistiske iagttagelser. Dette skøn er behæftet med betydelig usikkerhed, og som følge heraf er de ændringer, som kapitalbalancens poster undergår fra år til år, ikke altid af reel art, men kan skyldes korrektioner på grundlag af forbedrede oplysninger. For så vidt sådanne korrektioner har været af betydeligt omfang, omtales de i forbindelse med det sidste års opgørelse, medens der som hovedregel ikke foretages ændringer i de for de foregående år opgjorte kapitalbalancer. En undtagelse herfra er i nærværende opgørelse alene gjort m. h. t. de rettelser, som den i det følgende nærmere omtalte ændring i opgørelsesmåden for Marshallhjælpen har medført i enkelte af posterne på kapitalbalancen ult. 1949.

Hovedposterne på kapitalbalancen fremgår af tabel 1, hvor de for udgangen af 1950 og 1949 anførte mellemværender er omregnet efter den på hvert af disse tidspunkter gældende kurs for den valuta, som det pågældende mellemværende lyder på. For flermøntede obligationer er der regnet med den valuta, hvis kurs giver den højeste værdi i danske kroner. Medens udviklingen på kapitalbalancen i 1949 var stærkt påvirket af devalueringen i september 1949 af et stort antal valutaer i forhold til dollar, har valutakurserne i 1950 kun undergået få og for Danmarks kapitalbalance mindre betydningsfulde ændringer, af hvilke skal nævnes, at kursen på islandske kroner er gået ned fra 74,15 til 42,50 kr. pr. 100 isl. kr. og kursen på den italienske valuta fra 1,97 til 1,11 kr. pr. 100 lire.

Ved beregningen af obligationers og aktiers værdi er der, for så vidt angår obligationer udstedt af de statslige institutioner og kommunerne, regnet med obligationernes pålydende værdi, medens der for andre danske værdipairer på udenlandske hænder og for beholdningen

af udenlandske obligationer og aktier i videst muligt omfang er taget hensyn til børskurserne.

Under langfristede mellemværender har man så vidt muligt regnet obligationer, aktier, rettigheder over fast ejendom m. v. og endvidere alle andre fordringer, der forfalder mere end eet år efter indgåelsen, samt uden hensyn til forfaldstiden ethvert mellemværende mellem daterselskab og moderselskab og mellem filial og hovedsæde.

De for den offentlige langfristede gæld opførte poster omfatter de beløb, der skyldes til udlandet på de langfristede lån, med fradrag af samtlige forfaldne afdrag, der som følge af de herskende valuta- og andre overførselsvanskeligheder ikke har kunnet transfereres. Disse afdrag er opført som en post under den kortfristede gæld.

Foruden aktiverne og passiverne over for udlandet pr. ult. 1950 og 1949 er i tabel 1 tillige for hver enkelt post anført stigningen eller nedgangen i nettopassiverne imellem disse to tidspunkter. Disse forskydninger er resultatet af de på betalingsbalancens tilsvarende kapitalposter angivne transaktioner i forbindelse bl. a. med omvurderinger som følge af ændringer i valutakurserne og værdipapirernes børskurser eller i andre aktivers og passivers værdi, tab på uerholdelige fordringer samt korrektioner i henhold til nye oplysninger.

b. Fordeling efter mellemværendernes art.

For samtlige institutioner og virksomheder m. v. under eet androg de totale nettopassiver over for udlandet ved udgangen af 1950 2 895 mill. kr. mod 2 393 mill. kr. året før, jfr. tabel 1. Den stedfundne stigning på 502 mill. kr. fremkommer gennem en forøgelse af de langfristede nettopassiver på 596 mill. kr. og en nedgang i den kortfristede nettogæld på 94 mill. kr. Som det fremgår af kolonnen yderst til højre i tabel 1, skulle transaktionerne på betalingsbalancens kapitalposter have medført en stigning i nettopassiverne på 356 mill. kr., således at korrektioner, kursændringer og andre omvurderinger m. v. tilsammen har betydet et plus i nettopassiverne på 146 mill. kr.

Tabel 1. Kapitalbalancen ult. 1949 og ult. 1950,
Foreign assets and liabilities at the end of 1949

I. Statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions</i>	
A. Langfristede mellemværender <i>long-term</i>	
1. Statslån <i>government loans</i>
2. Hypotekbankens, Statsboligfondens og Den kommunale Lånefonds lån <i>other public and semi-public loans</i>
3. Indbetalinger på Danmarks kvoter i Interfond og Interbank <i>subscriptions to IMF and IBRD</i>
4. Andre langfristede mellemværender <i>other long-term</i>
Tilsammen langfristede mellemværender <i>long-term, total</i> ...	
B. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>	
5. På betalings- og clearingaftalekonti <i>payments and clearing agreements</i>
6. Over for Den europæiske Betalingsunion <i>EPU</i>
7. Gæld til Interfond og Interbank <i>liabilities to IMF and IBRD</i>
8. Forfaldne, ikke-transfererede renter og afdrag af de statslige institutioners langfristede gæld <i>interest and amortization of public debt, due but not transferred</i>
9. Over for andre statslige institutioner samt banker <i>other official and banking institutions</i>
10. Andre kortfristede mellemværender <i>other short-term</i>
Tilsammen kortfristede mellemværender <i>short-term, total</i> ...	
I alt statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions, total</i> ...	
II. Private virksomheder m. v., excl. banker <i>private, excl. banking institutions</i>	
A. Langfristede mellemværender <i>long-term</i>	
11. Direkte investeringer <i>direct investment</i>
12. Kommunelån <i>municipal loans</i>
13. Kredit- og hypotekforeningsobligationer <i>bonds of mortgage societies</i>
14. Andre obligationer <i>other bonds</i>
15. Andre aktier <i>other shares</i>
16. Andre langfristede mellemværender <i>other long-term</i>
Tilsammen langfristede mellemværender <i>long-term, total</i> ...	
B. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>	
17. Kortfristede mellemværender med banker <i>banking institutions</i>
18. Forfaldne, ikke-transfererede renter og afdrag af kommunernes langfristede gæld <i>interest and amortization of municipal debt, due but not transferred</i>
19. Andre kortfristede mellemværender <i>other short-term</i>
Tilsammen kortfristede mellemværender <i>short-term, total</i> ...	
I alt private virksomheder m. v., excl. banker <i>private, excl. banking institutions</i>	
Samtlige institutioner og virksomheder m. v. <i>all institutions</i> ...	
Heraf { langfristede mellemværender <i>long-term</i>	
theroo { kortfristede mellemværender <i>short-term</i>	

fordelt efter mellemværendernes art.

and at the end of 1950, by type of account.

Ultimo 1950 at the end of 1950			Ultimo 1949 at the end of 1949			Stigning i netto- passiverne i 1950 increase of net liabilities during 1950		Løbe-nr.
Aktiver assets	Passiver liabilities	Netto- passiver net liabilities	Aktiver assets	Passiver liabilities	Netto- passiver net liabilities	I alt total	Heraf ifg. betalings- balancen thereof according to balance of payments	
Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	
43	1 852	1 809	—	1 399	1 399	410	437	1
—	105	105	—	110	110	÷ 5	÷ 3	2
561	•	÷ 561	561	•	÷ 561	—	—	3
8	17	9	27	5	÷ 22	31	19	4
612	1 974	1 362	588	1 514	926	436	453	
86	77	÷ 9	244	660	416	÷ 425	÷ 425	5
—	265	265	•	•	•	265	265	6
•	583	583	•	583	583	0	0	7
•	202	202	•	227	227	÷ 25	÷ 20	8
566	409	÷ 157	352	174	÷ 178	21	21	9
76	52	÷ 24	38	59	21	÷ 45	÷ 45	10
728	1 588	860	634	1 703	1 069	÷ 209	÷ 204	
1 340	3 562	2 222	1 222	3 217	1 995	227	249	
277	280	3	262	246	÷ 16	19	18	11
—	348	348	—	378	378	÷ 30	— 11	12
—	128	128	—	130	130	÷ 2	÷ 2	13
106	16	÷ 90	130	20	÷ 110	20	2	14
68	319	251	80	140	60	191	9	15
67	99	32	55	125	70	÷ 38	÷ 26	16
518	1 190	672	527	1 039	512	160	÷ 10	
145	105	÷ 40	117	13	÷ 104	64	64	17
•	15	15	•	18	18	÷ 3	÷ 1	18
507	533	26	490	462	÷ 28	54	54	19
652	653	1	607	493	÷ 114	115	117	
1 170	1 843	673	1 134	1 532	398	275	107	
2 510	5 405	2 895	2 356	4 749	2 393	502	356	
1 130	3 164	2 034	1 115	2 553	1 438	596	443	
1 380	2 241	861	1 241	2 186	955	÷ 94	÷ 87	

Inden for sektor I af kapitalbalancen (Statslige institutioner samt banker) er Statens langfristede gæld til udlandet (tabel 1, post 1) steget fra 1 399 mill. kr. ved udgangen af 1949 til 1 852 mill. kr. ult. 1950; men samtidig har Staten fået langfristede tilgodehavender på 43 mill. kr., således at nettogælden ved udgangen af 1950 andrager 1 809 mill. kr., hvilket er 410 mill. kr. mere end året før. Hele tilgodehavendet og 544 mill. kr. af gælden vedrører konsoliderede mellemværender med lande under Den europæiske Betalingsunion (E.P.U.), hvis oprettelse og virkemåde er nærmere omtalt i det følgende. De pågældende mellemværender er opført under statslånene, uanset at de formelt først blev overtaget af Staten i marts 1951 og dermed udgik af valutaposterne på Danmarks Nationalbanks balance.

Den samlede konsolidering af mellemværender, der senere er overtaget af Staten, omfattede en nettogæld på 517 mill. kr. Da afdragene på disse poster samt på ældre statslån i alt har andraget 80 mill. kr., og der netto kun er købt statsobligationer i udlandet for ubetydelige beløb ud over, hvad der er medgået til amortisation, skulle man på grundlag af betalingsbalancen have ventet en stigning i Statens nettogæld på 437 mill. kr. Når stigningen kun har udgjort 410 mill. kr., skyldes det i hovedsagen forskellige korrektioner som følge af et fornyet skøn over de cirkulerende obligationers fordeling mellem indland og udland.

På Hypotekbankens, Statsboligfondens og Den kommunale Lånefonds lån (post 2) er der forfaldet afdrag til et beløb af 3 mill. kr., hvilket i forbindelse med visse mindre korrektioner har bevirket en nedgang i gælden fra 110 mill. kr. ultimo 1949 til 105 mill. kr. ved udgangen af 1950. Der er i årets løb kun sket uvæsentlige køb og salg af hypotekbankobligationer m. v. mellem Danmark og udlandet ud over hjemkøb til amortisation.

På Danmarks kvoter i Den internationale Genopbygningsbank og Den internationale Valutafond (post 3) var der ved udgangen af 1950 ligesom året før i alt indbetalt 561 mill. kr., der udgør kroneværdien dels for bankens vedkommende af 19,5 pct. af den danske kvote, der

er fastsat til 68 mill. dollars, dels for fondens vedkommende af Danmarks fulde kvote, der ligeledes er 68 mill. dollars.

Andre langfristede mellemværender (post 4), der består af Nationalbankens langfristede tilgodehavender i udlandet, Statens og bankernes beholdning af udenlandske værdipapirer samt de i udenlandsk eje værende danske bankaktier og -obligationer, udviser en formindskelse af aktiverne med 19 mill. kr. til 8 mill. kr. Dette er i hovedsagen resultatet af, at de resterende 25 mill. kr. af hesteeksportkrediten til Polen er blevet afdraget i årets løb, medens på den anden side Nationalbanken har erhvervet et langfristet tilgodehavende i Island på 4 mill. kr., der udgør det på nævnte land i forbindelse med oprettelsen af Den europæiske Betalingsunion konsoliderede tilgodehavende, som i modsætning til de tilsvarende mellemværender med andre lande ikke er blevet overtaget af Staten.

Blandt de statslige institutioners og bankernes kortfristede mellemværender er nettogælden på Nationalbankens betalings- og clearingaftalekonti (post 5) formindsket med 425 mill. kr., hvilket må ses i forbindelse med de foran omtalte konsolideringer, idet de mellemværender, der blev gjort til genstand for konsolidering, var opført på disse konti.

På post 6 er opført gælden til Den europæiske Betalingsunion, hvis oprettelse i september 1950 er af afgørende betydning på det valutamæssige område. Samtlige de i Marshallplanen deltagende lande har tilsluttet sig unionen, der således omfatter medlemslandenes samlede møntområder i og uden for Europa, herunder hele Sterlingområdet. Den fik tilbagevirkende kraft fra 1. juli 1950, hvor den afløste den europæiske betalingsordning for 1949/50, og overenskomsten gælder foreløbig for to år fra nævnte dato.

Medens det økonomiske samkvem mellem medlemslandene i efterkrigsårene hovedsagelig har været baseret på tosidige betalingsaftaler, er der ved Betalingsunionens oprettelse blevet tilvejebragt fuld ombyttelighed gennem centralbankerne mellem alle disse landes valutaer, således at det alene er det enkelte lands samlede valutastilling over for

unionen som helhed, der har betydning, medens der ikke knytter sig nogen valutarisk interesse til stillingen over for de andre medlemslande enkeltvis. I stedet for de tidligere kreditgrænser i medlemslandenes to-sidige betalingsordninger er der nu fastsat regler for, hvor meget hvert land højest kan trække på unionen, og på den anden side hvor stor en kredit landet eventuelt er forpligtet til at yde unionen. Hvert medlemsland fik tildelt en kvote i forhold til de samlede løbende indtægter og udgifter på betalingsbalancen over for de andre medlemslande i 1949, og Danmarks kvote blev fastsat til 195 mill. E.P.U.-enheder svarende til 1 347 mill. kr., idet E.P.U.-enhederne har samme værdi som dollars.

Denne kvote er opdelt i 5 lige store trancher på 269,4 mill. kr. hver. Medens der ikke er knyttet særlige betingelser til træk på unionen for så vidt angår 1. tranche, skal der for træk inden for 2. tranche lægges 20 pct. i guld eller dollars, inden for 3. tranche 40 pct. o.s.v., indtil der for træk ud over den samlede kvote kræves fuld guld- eller dollarbetaling. Ved udgangen af 1950 androg Danmarks gæld til E.P.U. 265 mill. kr., således at 1. tranche praktisk taget var opbrugt.

Angående ordningen af de ved unionens start bestående mellemværender mellem Danmarks Nationalbank og de øvrige medlemslandenes centralbanker skal man henvise til omtalen af statslånene i det følgende afsnit om betalingsbalancen.

I Danmarks gæld til Den internationale Genopbygningsbank og Den internationale Valutafond (post 7) er der i løbet af 1950 kun sket ubetydelige ændringer, og gælden er ved udgangen af 1950 ligesom året før opført med 583 mill. kr. Denne post, der er opstået dels i forbindelse med indbetalingerne på Danmarks kvoter i Genopbygningsbanken og Valutafonden, dels som modværdien af de tre portioner på hver 3,4 mill. dollars, som Valutafonden i årene 1947 og 1948 solgte til Nationalbanken mod kroner, består af statsforskrivninger samt af beløb, der er posteret under den udenlandske gæld på Nationalbankens balance. I forbindelse med visse ændringer i Valutafondens statuter blev ca. 60 mill. kr. af fondens indestående i Nationalbanken i marts 1950 omlagt til et tilgodehavende for fonden hos Staten, idet

Finansministeriet udstedte en forskrivning til fonden på beløbet, hvorved de statsforskrivninger, som Nationalbanken tidligere havde modtaget som vederlag for sine indbetalinger til fonden, blev indfriet. Herefter fordeler den omtalte gældspost sig mellem Staten og Nationalbanken samt mellem Interbank og Interfond på følgende måde.

Mill. kr.	Fra Staten	Fra National- banken	I alt
Gæld til Interbank	83	1	84
Gæld til Interfond	480	19	499
I alt . . .	563	20	583

De forfaldne, ikke transfererede renter og afdrag på Statens, Hypotekbankens og de dermed forbundne institutioners langfristede udenlandske gæld (post 8) androg ved udgangen af 1950 202 mill. kr., der praktisk taget udelukkende bestod af afdrag på dollarlånene, mod 227 mill. kr. året før. Den stedfundne nedgang skyldes for størstedelen, at overførselen af afdragsbetalinger på dollarlånene, der har været indstillet under og efter krigen, i 1950 blev genoptaget, således at der ud over et beløb svarende til de i dette år forfaldne afdrag blev overført 20 mill. kr. til amortisation og til hjemkøb af obligationer. Et lignende beløb er blevet overført i 1951.

Andre mellemværender med statslige institutioner samt banker (post 9) udviser et nettotilgodehavende ult. 1950 på 157 mill. kr. mod 178 mill. kr. året før, og de øvrige kortfristede mellemværender et nettotilgodehavende på 24 mill. kr. mod en nettogæld på 21 mill. kr. ult. 1949. Som følge af den i afsnittet om betalingsbalancen omtalte ændring i opgørelsesmåden for Marshallhjælpen (jfr. s. 51) er der både ult. 1950 og ult. 1949 under post 9 indregnet Danmarks gæld til U.S.A. på E.C.A. 5 pct. deposit account og under post 10 som et tilgodehavende den danske mellemfinansiering af leverancer under Det europæiske Genopbygningsprogram (E.R.P.), hvilket indebærer, at der på disse to poster er foretaget rettelser i de tidligere offentliggjorte 1949-tal.

Inden for den anden hovedafdeling af kapitalbalancen, omfattende kommunerne og alle private virksomheder m. v., undtagen bankerne, er de direkte investeringer (post 11) ved udgangen af 1950 opført med nettopassiver på 3 mill. kr., medens der året før var en saldo i modsat retning på 16 mill. kr. Denne forskydning svarer praktisk taget fuldtud til den tilsvarende post på betalingsbalancen. Ved direkte investeringer forstås enhver kapitalanbringelse, som en virksomhed har foretaget i datterselskaber eller filialer, uanset om mellemværendet har form af aktie- og obligationsbesiddelse, af en i filialer indestående nettoformue eller af andre tilgodehavender, eventuelt af rent løbende, forretningsmæssig karakter. Fra dansk side var der således ved udgangen af 1950 investeret omtrent samme beløb i udenlandske datterselskaber og filialer, som der omvendt var direkte investeret i Danmark af udenlandske virksomheder, nemlig ca. 280 mill. kr.

Uanset at der på kommunernes udenlandske gæld (post 12) kun er forfaldet afdrag til et beløb af 11 mill. kr., og at der netto kun er hjemkøbt kommuneobligationer for uvæsentlige beløb ud over, hvad der er medgået til amortisation, andrager nedgangen i gælden sammenlignet med ult. 1949 30 mill. kr. Denne forskel skyldes, at 1949-tallet er for stort, idet der ikke var foretaget fradrag for betydelige beløb af dollarobligationer, der vides at være i dansk eje.

For kredit- og hypotekforeningsobligationers vedkommende (post 13) har bearbejdelsen af anmeldelserne fra formueopgørelsen i 1945 muliggjort en kontrol på de hidtil opførte tal, der er beregnet på grundlag af kuponindløsninger og depoter for udenlandsk regning. Ved en àjour-føring af tallene fra 1945 på grundlag af oplysninger om køb og salg af obligationer over for udlandet har man beregnet, at der ult. 1950 var kredit- og hypotekforeningsobligationer i udenlandsk eje til et nominelt beløb af 147 mill. kr., medens man ved udgangen af 1949 havde regnet med 130 mill. kr. Ifølge betalingsbalancen er der i 1950 netto hjemkøbt kredit- og hypotekforeningsobligationer for 2 mill. kr.

Medens man ved de tidligere opgørelser på kapitalbalancen har angivet kredit- og hypotekforeningsobligationernes nominelle værdi,

har man i opgørelsen pr. ult. 1950 — i lighed med, hvad der gælder alle de øvrige værdipapirer, undtagen danske stats- og kommuneobligationer — opført obligationernes kursværdi, der er beregnet til 128 mill. kr.

I værdien af andre udenlandske obligationer og aktier på danske hænder (posterne 14 og 15) er der sket en nedgang henholdsvis fra 130 til 106 mill. kr. og fra 80 til 68 mill. kr. For obligationernes vedkommende kan kun 7 mill. kr. af nedgangen forklares ved nettosalg af obligationer. Også værdien af danske obligationer i udenlandsk eje er gået ned, nemlig fra 20 mill. kr. til 16 mill. kr. Derimod udviser værdien af danske aktier tilhørende udlændinge en stigning på ca. 180 mill. kr. til 319 mill. kr. Da der ifl. betalingsbalancen er hjemkøbt aktier for 6 mill. kr. netto, må stigningen udelukkende forklares som en følge af korrektioner, omvurderinger o. l. Disse skyldes i hovedsagen bearbejdelsen af materialet fra formueopgørelsen i 1945 samt en mere konsekvent gennemførelse af princippet om papirernes ansættelse efter kursværdi.

For de øvrige langfristede mellemværenders vedkommende (post 16) er der sket en nedgang i nettopassiverne på 38 mill. kr. Når de tilsvarende betalingsbalanceposter kun angiver en nedgang på 26 mill. kr., må det bl. a. tages i betragtning, at der i betalingsbalancen som formindskelse af aktiverne indgår et beløb på 5 mill. kr., som danske rederier i årets løb har fået tilkendt som erstatninger og godtgørelser for sejlads i allieret tjeneste under krigen. Ligesom ved de foregående opgørelser er der hverken for 1949 eller 1950 i nogen af kapitalbalancens poster indbefattet den del af de fra krigsårene hidrørende skibsfartstilgodehavender, som på opgørelsestidspunktet endnu ikke forelå endelig godkendt, og de i 1950 opgjorte beløb figurerer derfor som en indtægtspost på betalingsbalancen, uden at der er sket nogen tilsvarende formindskelse af de på kapitalbalancen opførte aktiver. De erstatningskrav, der endnu ikke var afgjort ved udgangen af 1950, anslås til knapt 60 mill. kr.

Den private sektors samlede kortfristede mellemværender med ud-

landet udviser ult. 1950 en nettogæld på 1 mill. kr., medens der året før var et nettotilgodehavende på 114 mill. kr. Af ændringen falder 64 mill. kr. på de kortfristede mellemværender med banker (post 17). I de forfaldne, ikke-transfererede renter og afdrag af kommunernes langfristede gæld (post 18) er der sket en nedgang på 3 mill. kr., hvoraf kun 1 mill. kr. forklares på betalingsbalancen. Herefter udgør denne post 15 mill. kr., der hidrører fra et dollarlån. Endelig er der for de andre kortfristede mellemværenders vedkommende (post 19) sket en ændring fra et nettotilgodehavende ved udgangen af 1949 på 28 mill. kr. til en nettogæld ult. 1950 på 26 mill. kr.

I løbet af femåret 1946—50 er der ifølge kapitalbalancen sket en stigning i Danmarks samlede udenlandske nettopassiver på 1 889 mill. kr., nemlig fra 1 006 mill. kr. ult. 1945 til 2 895 mill. kr. ult. 1950, jfr. tabel 2.

På betalingsbalancen er nettokapitalindtægterne for samme periode opgjort til 1 670 mill. kr., således at 219 mill. kr. af statusforringelsen skyldes forbedrede oplysninger, kursændringer, andre omvurderinger o. l. Dette beløb fremkommer som summen af betydelige positive og

**Tabel 2. Ændringerne i den samlede udenlandske status
i årene 1946—50.**

Changes in the total foreign balance-sheet 1946-50.

	Nettopassiver ultimo året <i>net liabilities at end of year</i>	Stigning i nettopassiverne <i>increase of net liabilities</i>	Nettokapitalindtægter <i>net capital income</i>	Korrektioner, omvurderinger o.l. <i>corrections, re-valuations, etc.</i>	Heraf aktbaserstatninger o.l. thereof <i>compensation for ships</i>
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
1950.....	2 895	502	356	146	÷ 5
1949.....	2 393	202	÷ 194	396	÷ 30
1948.....	2 191	261	183	78	÷ 25
1947.....	1 930	162	352	÷ 190	÷ 180
1946.....	1 768	762	973	÷ 211	÷ 235
1945.....	1 006	•	•	•	•
Tils. 1946—50 total ...	•	1 889	1 670	219	÷ 475

negative beløb for de enkelte år. Af de forhold, der har virket i positiv retning, skal fremhæves devalueringen i september 1949, hvorved nettopassiverne forøgedes med godt 400 mill. kr. I negativ retning har navnlig virket den omstændighed, at der i løbet af de fem år er tilkendt de danske rederier erstatninger og godtgørelser for sejlads i allieret tjeneste under krigen til et samlet beløb af 475 mill. kr., der som tidligere omtalt ikke har været medregnet under tilgodehavenderne på kapitalbalancen ved udgangen af 1945.

c. Fordeling på erhvervsgrupper.

I tabel 3 er Nationalbankens, forretningsbankernes og de øvrige private erhvervsvirksomheders udenlandske mellemværender ult. 1950 fordelt på erhvervsgrupper. For så vidt angår alle kategorier af mellemværender under eet, har bankerne samt industri- og handelsselskaberne betydelige nettopassiver, medens nettostillingen for forsikringselskaberne og navnlig for rederierne er positiv. Ved en sammenligning med tallene for 1949 må erindres de store korrektioner, som i nærværende opgørelse er foretaget i posterne vedrørende danske værdipapirer på udenlandske hænder. M. h. t. de kortfristede mellemværender er der sket en nedgang i bankernes nettogæld på 242 mill. kr., hvilket bl. a. hænger sammen med konsolideringen af gæld og tilgodehavender over for E.P.U.-landene. På den anden side er industri- og handelsselskabernes samt rederiernes kortfristede nettostilling forringet med henholdsvis 86 og 36 mill. kr.

Af de direkte investeringer i udlandet falder der et betydeligt beløb på rederierne, medens iøvrigt hovedparten findes under industri- og handelsselskaberne, hvori også praktisk taget alle udenlandske direkte investeringer i Danmark er foretaget. De øvrige udenlandske obligationer i dansk eje tilhører i hovedsagen forsikringselskaberne og gruppen Andre Virksomheder m. v. Af de 18 mill. kr. danske obligationer på udenlandske hænder er 13 mill. kr. udstedt af sidstnævnte

Tabel 3. Nationalbankens, forretningsbankernes og de øvrige private efter erhvervs-
Foreign account of the National Bank, commercial banks and

	Banker banks			Forsikrings­selskaber insurance companies		
	Aktiver assets	Passiver liabilities	Netto- passiver net liabilities	Aktiver assets	Passiver liabilities	Netto- passiver net liabilities
A. Langfristede mellemværender <i>long-term</i> :						
Direkte investeringer <i>direct investment</i>	0	—	0	9	2	- 7
Andre obligationer <i>other bonds</i>	0	2	2	50	0	- 50
Andre aktier <i>other shares</i>	2	15	13	0	7	7
Iøvrigt <i>others</i>	6	—	÷ 6	22	43	21
Tilsammen <i>total</i> { ult. at the end of 1950	8	17	9	81	52	- 29
» » » » 1949	27	5	÷ 22	76	49	- 27
B. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i> :						
Over for banker og statsl. inst. <i>official and banking institutions</i>	639	772	133	16	5	- 11
Iøvrigt <i>others</i>	53	51	- 2	73	86	13
Tilsammen <i>total</i> { ult. at the end of 1950	692	823	131	89	91	2
» » » » 1949	599	972	373	81	82	1
Samtl. mellemværender { ult. at the end of 1950	700	840	140	170	143	- 27
<i>all accounts</i> » » » » 1949	626	977	351	157	131	- 26

gruppe. Af aktierne falder størstedelen på såvel aktiv- som passivside på industri- og handels­elskaberne, rederierne og Andre Virksomheder m. v. De øvrige langfristede mellemværender udviser i forsikrings­elskaberne og Andre Virksomheder m. v. større passiver end aktiver, men omvendt i de andre erhvervsgrupper. Af de kortfristede mellemværender falder en væsentlig del på bankerne, industri- og handels­elskaberne samt rederierne. Sidstnævnte gruppe har et nettotilgodehavende på 124 mill. kr., hvorimod de andre grupper i hovedsagen har nettogæld til udlandet.

Medens den samlede opgørelse over Danmarks udenlandske kapitalbalance kun foretages ved udgangen af hvert år, har man ved hjælp af Nationalbankens månedsbalancer samt statistiken over forretnings­bankernes månedsbalancer mulighed for at følge bevægelserne fra

erhvervsvirksomheders udenlandske mellemværender ult. 1950, fordelt grupper.

other private institutions at the end of 1950, by branch.

Industri-og hand.selsk. <i>industry and trade</i>			Rederier <i>shipping companies</i>			Andre virksomh. m.v. <i>other institutions</i>			I alt <i>total</i>		
Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Nettopassiver net <i>liabilities</i>	Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Nettopassiver net <i>liabilities</i>	Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Nettopassiver net <i>liabilities</i>	Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Nettopassiver net <i>liabilities</i>
116	277	161	141	0	÷ 141	11	1	÷ 10	277	280	3
2	3	1	8	0	÷ 8	46	13	÷ 33	106	18	÷ 88
21	125	104	10	114	104	37	73	36	70	334	264
29	16	÷ 13	1	1	—	15	39	24	73	99	26
168	421	253	160	115	÷ 45	109	126	17	526	731	205
166	318	152	151	42	÷ 109	134	122	÷ 12	554	536	÷ 18
19	29	10	90	69	÷ 21	20	2	÷ 18	784	877	93
297	399	102	122	19	÷ 103	15	29	14	560	584	24
316	428	112	212	88	÷ 124	35	31	÷ 4	1 344	1 461	117
303	329	26	178	18	÷ 160	45	46	1	1 206	1 447	241
484	849	365	372	203	÷ 169	144	157	13	1 870	2 192	322
469	647	178	329	60	÷ 269	179	168	÷ 11	1 760	1 983	223

måned til måned i disse institutioners mellemværender med udlandet.

I tabel 4 er angivet Nationalbankens og forretningsbankernes samlede udenlandske nettogæld ved udgangen af hver måned i årene 1946—50. For månederne juli—december 1950 er fraregnet de konsoliderede mellemværender med landene under Den europæiske Betalingsunion. Som det fremgår ved en sammenligning af decembertallene i denne tabel med tallene for bankernes udenlandske mellemværender i tabel 3, er der visse afvigelser mellem de to opgørelser, hvilket for en væsentlig del skyldes, at tallene i tabel 4 er foreløbige tal, der afgives umiddelbart efter udgangen af hver måned. Det ses af tabellen, at udviklingen fra måned til måned i bankernes udenlandske nettogæld er meget ujævn.

Tabel 4. Bankernes udenlandske nettogæld månedsvis 1946—50.
Foreign net liabilities of the banks, by month 1946—50.

Ultimo at the end of	1950	1949	1948	1947	1946
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
Januar	418	543	630	411	÷ 290
Februar	454	580	528	436	÷ 298
Marts	466	634	484	472	÷ 186
April	527	638	454	488	÷ 204
Maj	539	650	471	544	÷ 147
Juni	572	573	441	584	÷ 74
Juli	64 ¹⁾	624	439	632	÷ 10
August	112 ¹⁾	568	436	661	75
September	157 ¹⁾	553	478	676	130
Oktober	195 ¹⁾	464	519	667	239
November	191 ¹⁾	391	553	648	333
December	196 ¹⁾	415	524	641	402

¹⁾ Excl. de konsoliderede mellemværender med E.F.U.-landene *excl. consolidated accounts with EPU countries.*

d. Fordeling på områder, lande og møntsorter.

I tabel 5 og tabel 6 er foretaget en fordeling af kapitalbalancen på de i indledningen definerede områder samt på en række enkeltlande.

Så vidt muligt er mellemværenderne placeret under det land, hvor den udenlandske kreditor eller debitor har sin bopæl. I visse tilfælde har der imidlertid ikke kunnet tilvejebringes oplysninger herom. Dette gælder navnlig de af danske offentlige institutioner udstedte ihænderhaverpapirer, lydende på en eller flere udenlandske møntsorter. En del af disse papirer findes derfor placeret under det land, hvis mønt de lyder på, eller for de flermøntede papirers vedkommende det land, hvis mønt giver den højeste indløsningsværdi, regnet i danske kroner. Selv i tilfælde, hvor fordelingen af denne slags papirer er foretaget efter andre kriterier, beror den tildels på et skøn. For så vidt angår ihænderhaverpapirer lydende alene på danske kroner, bygger landefordelingen i hovedsagen på resultaterne af formueopgørelsen i 1945, der dog i videst muligt omfang er korrigeret under hensyn til de i mellemtiden stedfundne ændringer. Da det imidlertid for ihænderhaverpapirer i al-

mindelighed gælder, at de kan sælges fra et fremmed land til et andet, uden at den danske debitor får underretning derom, er der ikke mulighed for en nøjagtig àjour-føring af fordelingen.

På grundlag af de nævnte fordelingsregler bliver resultatet, at den overvejende del af Danmarks udenlandske aktiver og passiver falder på £-området, de kontinentale O.E.E.C.-lande, U.S.A. og Kanada samt Resten af Verden, hvorunder bl. a. mellemværenderne med Den europæiske Betalingsunion, Den internationale Genopbygningsbank og Den internationale Valutafond er posteret. Over for alle disse fire områder har Danmark meget betydelige nettopassiver. Af enkelte lande, med hvilke Danmark har særligt store mellemværender, kan nævnes Norge, Sverige, Frankrig, Holland, Schweiz, Storbritannien og U.S.A. Over for disse lande samt de fleste andre i tabel 6 specificerede lande er passiverne større end aktiverne. For så vidt angår nærmere enkeltheder vedrørende fordelingen på områder og lande skal henvises til de to tabeller.

I tabel 7 er Danmarks udenlandske mellemværender ult. 1950 fordelt efter de vigtigste pålydende møntsorter. De flermøntede obligationer er rubriceret under den møntsort, der giver størst indløsningsværdi i danske kroner. Angående de på danske kroner lydende mellemværender skal bemærkes, at de i en del tilfælde er sikrede efter kursen på andre valutaer. Således er f. eks. i realiteten den danske kronegæld til Interfond og Interbank sikret over for ændringer i kronens guldværdi, hvilket fik praktisk betydning ved devalueringen i 1949. De 561 mill. kr., der er indbetalt på Danmarks kvoter i de to nævnte institutioner, er opført under dollaraktiverne.

Af de samlede nettopassiver var 1 912 mill. kr. lydende på danske kroner, 324 mill. kr. på sterling, 306 mill. kr. på dollars, 161 mill. kr. på schweizerfrancs og 149 mill. kr. på svenske kroner.

En kombineret fordeling på lande og møntsorter af samtlige kortfristede mellemværender fremgår af tabel 8. Langt den overvejende del af disse mellemværender lyder på danske kroner, sterling, dollars eller det pågældende lands egen mønt.

Table 5. Kapitalbalancen ultimo
Foreign assets and liabilities at the

	£-området £-area		
	Aktiver assets	Passiver liabilities	Nettopassiver net liabilities
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
I. Statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions</i>			
A. Langfristede mellemværender <i>long-term</i>			
Statslån <i>government loans</i>	—	498	498
Hypotekbankens lån m. v. <i>other public and semi-public loans</i>	—	20	20
Andre langfristede mellemværender <i>other long-term</i>	6	3	+ 3
Tilsammen langfristede mellemværender <i>long-term, total</i> ...	6	521	515
B. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>			
Under betalings- og clearingaftaler <i>payments and clear. agreem.</i>	—	—	—
Andre mellemværender med statslige institutioner samt banker <i>other accounts with official and banking institutions</i>	134	112	+ 22
Andre kortfristede mellemværender <i>other short-term</i>	21	8	+ 13
Tilsammen kortfristede mellemværender <i>short-term, total</i> ...	155	120	+ 35
I alt statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions, total</i>	161	641	480
II. Private virksomheder m. v., excl. banker <i>private, excl. banking institutions</i>			
A. Langfristede mellemværender <i>long-term</i>			
Direkte investeringer <i>direct investment</i>	56	68	12
Kommunelån <i>municipal loans</i>	—	54	54
Kredit- og hypotekforeningsobligationer <i>bonds of mortg. societies</i>	—	29	29
Andre obligationer <i>other bonds</i>	25	7	+ 18
Andre aktier <i>other shares</i>	14	65	51
Andre langfristede mellemværender <i>other long-term</i>	8	20	12
Tilsammen langfristede mellemværender <i>long-term, total</i> ...	103	243	140
B. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>			
Kortfristede mellemværender med banker <i>banking institutions</i>	55	80	25
Andre kortfristede mellemværender <i>others</i>	118	97	+ 21
Tilsammen kortfristede mellemværender <i>short-term, total</i> ...	173	177	4
I alt private virksomheder m. v., excl. banker <i>private, excl. banking institutions, total</i>	276	420	144
Samtlige institutioner og virksomheder m. v. <i>all institutions</i> ...	437	1 061	624
Heraf { Langfristede mellemværender <i>long-term</i>	109	764	655
thereof { Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>	328	297	+ 31

Ved en sammenligning mellem tallene ult. 1950 og 1949 må erindres den i 1950 foretagne konsolidering af gæld til Belgien, England, Frankrig, Holland og Portugal samt tilgodehavender i Island og Norge,

1950, fordelt på områder.
end of 1950, regional distribution.

Kontinentale O.E.E.C-lande <i>continental OEEC-countries</i>			Østeuropæiske lande <i>East European countries</i>			Øvrige Europa <i>rest of Europe</i>		
Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Netto- passiver <i>net liabilities</i>	Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Netto- passiver <i>net liabilities</i>	Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Netto- passiver <i>net liabilities</i>
Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
43	535	492	—	0	0	—	0	0
—	68	68	—	0	0	—	—	—
2	10	8	0	—	0	0	1	1
45	613	568	0	0	0	0	1	1
—	—	—	29	15	÷ 14	37	35	÷ 2
164	172	8	11	21	10	5	13	8
16	24	8	1	2	1	2	2	0
180	196	16	41	38	÷ 3	44	50	6
225	809	584	41	38	÷ 3	44	51	7
83	61	÷ 22	0	—	—	2	—	÷ 2
—	126	126	—	—	—	—	0	0
—	67	67	—	0	0	—	1	1
53	9	÷ 44	3	0	÷ 3	1	0	÷ 1
27	186	159	1	2	1	0	1	1
36	66	30	4	1	÷ 3	2	1	÷ 1
199	515	316	8	3	÷ 5	5	3	÷ 2
28	7	÷ 21	3	0	÷ 3	2	1	÷ 1
255	286	31	11	58	47	22	33	11
283	293	10	14	58	44	24	34	10
482	808	326	22	61	39	29	37	8
707	1 617	910	63	99	36	73	88	15
244	1 128	884	8	3	÷ 5	5	4	÷ 1
463	489	26	55	96	41	68	84	16

(fortsættes)

jfr. afsnittet om betalingsbalancen. Af de større ændringer skal nævnes, at der er sket en forbedring af den kortfristede nettostilling over for Storbritannien (332 mill. kr.), Sverige (35 mill. kr.), Belgien (24 mill.

Tabel 5 (fortsat). Kapitalbalancen
Foreign assets and liabilities at the

	U.S.A. og Kanada USA and Canada		
	Aktiver assets	Passiver liabilities	Nettopassiver net liabilities
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
I. Statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions</i>			
A. Langfristede mellemværender <i>long-term</i>			
Statslån <i>government loans</i>	—	542	542
Hypotekbankens lån m. v. <i>other public and semi-public loans</i>	—	16	16
Andre langfristede mellemværender <i>other long-term</i>	—	2	2
Tilsammen langfristede mellemværender <i>long-term, total</i> ...	—	560	560
B. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>			
Under betalings- og clearingaftaler <i>payments and clear. agreem.</i>	—	—	—
Andre mellemværender med statslige institutioner samt banker <i>other accounts with official and banking institutions</i>	241	76	÷ 165
Andre kortfristede mellemværender <i>other short-term</i>	30	214	184
Tilsammen kortfristede mellemværender <i>short-term, total</i> ...	271	290	19
I alt statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions, total</i>	271	850	579
II. Private virksomheder m. v., excl. banker <i>private, excl. banking institutions</i>			
A. Langfristede mellemværender <i>long-term</i>			
Direkte investeringer <i>direct investment</i>	77	144	67
Kommunelån <i>municipal loans</i>	—	168	168
Kredit- og hypotekforeningsobligationer <i>bonds of mortg. societies</i>	—	22	22
Andre obligationer <i>other bonds</i>	20	0	÷ 20
Andre aktier <i>other shares</i>	19	43	24
Andre langfristede mellemværender <i>other long-term</i>	14	9	÷ 5
Tilsammen langfristede mellemværender <i>long-term, total</i> ...	130	386	256
B. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>			
Kortfristede mellemværender med banker <i>banking institutions</i>	55	17	÷ 38
Andre kortfristede mellemværender <i>others</i>	45	47	2
Tilsammen kortfristede mellemværender <i>short-term, total</i> ...	100	64	÷ 36
I alt private virksomheder m. v., excl. banker <i>private, excl. banking institutions, total</i>	230	450	220
Samtlige institutioner og virksomheder m. v. <i>all institutions</i> ...	501	1 300	799
Heraf { Langfristede mellemværender <i>long-term</i>	130	946	816
{ Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>	371	354	÷ 17

kr.), Schweiz (26 mill. kr.), Finland (21 mill. kr.), U.S.A. (76 mill. kr.) og Brasilien (48 mill. kr.), medens der er sket en forringelse af nettostillingen over for Norge (116 mill. kr.), Frankrig (31 mill. kr.), Vest-

ultimo 1950, fordelt på områder.

end of 1950, regional distribution.

Latinamerika <i>Latin America</i>			Resten af verden <i>rest of World</i>			I alt <i>total</i>		
Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Netto- passiver <i>net liabilities</i>	Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Netto- passiver <i>net liabilities</i>	Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Netto- passiver <i>net liabilities</i>
Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
—	0	0	—	277	277	43	1 852	1 809
—	1	1	—	0	0	—	105	105
0	1	1	561	0	÷ 561	569	17	÷ 552
0	2	2	561	277	÷ 284	612	1 974	1 362
18	27	9	2	0	÷ 2	86	77	÷ 9
8	9	1	3	854	851	566	1 257	691
4	2	÷ 2	2	2	0	76	254	178
30	38	8	7	856	849	728	1 588	860
30	40	10	568	1 133	565	1 340	3 562	2 222
23	—	÷ 23	36	7	÷ 29	277	280	3
—	0	0	—	0	0	—	348	348
—	4	4	—	5	5	—	128	128
1	—	÷ 1	3	0	÷ 3	106	16	÷ 90
3	6	3	4	16	12	68	319	251
0	1	1	3	1	÷ 2	67	99	32
27	11	÷ 16	46	29	÷ 17	518	1 190	672
0	0	0	2	0	÷ 2	145	105	÷ 40
31	13	÷ 18	25	14	÷ 11	507	548	41
31	13	÷ 18	27	14	÷ 13	652	653	1
58	24	÷ 34	73	43	÷ 30	1 170	1 843	673
88	64	÷ 24	641	1 176	535	2 510	5 405	2 895
27	13	÷ 14	607	306	÷ 301	1 130	3 164	2 034
61	51	÷ 10	34	870	836	1 380	2 241	861

tyskland (23 mill. kr.), Spanien (22 mill. kr.) og de internationale institutioner, herunder Den europæiske Betalingsunion (265 mill. kr.).

Den kortfristede nettogæld lydende på danske kroner er faldet

Tabel 6. Kapitalbalancen ultimo
Foreign assets and liabilities at

	Norge Norway		
	Aktiver assets	Passiver liabilities	Netto- passiver net liabilities
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
I. Statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions</i>			
A. Langfristede mellemværender <i>long-term</i>			
Statslån <i>government loans</i>	43	2	÷ 41
Hypotekbankens lån m. v. <i>other public and semi-public loans</i>	—	0	0
Andre langfristede mellemværender <i>other long-term</i>	—	2	2
Tilsammen langfristede mellemværender <i>long-term, total</i> ...	43	4	÷ 39
B. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>			
Under betalings- og clearingaftaler <i>payments and clear. agreem.</i>	—	—	—
Andre mellemværender med statslige institutioner samt banker <i>other accounts with official and banking institutions</i>	11	15	4
Andre kortfristede mellemværender <i>other short-term</i>	1	5	4
Tilsammen kortfristede mellemværender <i>short-term, total</i> ...	12	20	8
I alt statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions, total</i>	55	24	÷ 31
II. Private virksomheder m. v., excl. banker <i>private, excl. banking institutions</i>			
A. Langfristede mellemværender <i>long-term</i>			
Direkte investeringer <i>direct investment</i>	6	4	÷ 2
Kommunelån <i>municipal loans</i>	—	0	0
Kredit- og hypotekforeningsobligationer <i>bonds of mortg. societies</i>	—	10	10
Andre obligationer <i>other bonds</i>	2	0	÷ 2
Andre aktier <i>other shares</i>	5	9	4
Andre langfristede mellemværender <i>other long-term</i>	10	1	÷ 9
Tilsammen langfristede mellemværender <i>long-term, total</i> ...	23	24	1
B. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>			
Kortfristede mellemværender med banker <i>banking institutions</i>	6	1	÷ 5
Andre kortfristede mellemværender <i>others</i>	25	61	36
Tilsammen kortfristede mellemværender <i>short-term, total</i> ...	31	62	31
I alt private virksomheder m. v., excl. banker <i>private, excl. banking institutions, total</i>	54	86	32
Samtlige institutioner og virksomheder m. v. <i>all institutions</i> ...	109	110	1
Heraf { Langfristede mellemværender <i>long-term</i>	66	28	÷ 38
{ Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>	43	82	39

med 250 mill. kr. til 1 100 mill. kr. Samtidig er nettotilgodehavenderne i sterling steget fra 93 til 148 mill. kr. og dollartilgodehavenderne fra 79 til 124 mill. kr.

1950, fordelt på en række enkeltlande.
the end of 1950, by country.

Sverige <i>Sweden</i>			Finland <i>Finland</i>			Belgien-Luxemborg <i>Belgium-Luxemburg</i>		
Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Nettopassiver <i>net liabilities</i>	Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Nettopassiver <i>net liabilities</i>	Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Nettopassiver <i>net liabilities</i>
Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. k.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
—	264	264	—	0	0	—	39	39
—	16	16	—	—	—	—	0	0
0	4	4	0	0	0	—	0	0
0	284	284	0	0	0	—	39	39
—	—	—	33	—	÷ 33	—	—	—
30	23	÷ 7	1	10	9	18	11	÷ 7
9	7	÷ 2	2	1	÷ 1	1	0	÷ 1
39	30	÷ 9	36	11	÷ 25	19	11	÷ 8
39	314	275	36	11	÷ 25	19	50	31
49	13	÷ 36	1	—	÷ 1	0	0	0
—	35	35	—	0	0	—	1	1
—	28	28	—	1	1	—	1	1
42	1	÷ 41	1	—	÷ 1	0	—	—
13	35	22	0	1	1	0	3	3
15	54	39	1	1	0	—	0	0
119	166	47	3	3	0	0	5	5
12	1	÷ 11	1	1	0	3	2	÷ 1
108	56	÷ 52	15	15	—	14	12	÷ 2
120	57	÷ 63	16	16	0	17	14	÷ 3
239	223	÷ 16	19	19	0	17	19	2
278	537	259	55	30	÷ 25	36	69	33
119	450	331	3	3	—	0	44	44
159	87	÷ 72	52	27	÷ 25	36	25	÷ 11

(fortsættes)

I tabel 9 er Nationalbankens, forretningsbankernes og de øvrige private erhvervsvirksomheders udenlandske nettopassiver ult. 1950 fordelt på erhvervsgrupper og møntsorter. Af nettopassiverne lydende

Tabel 6 (fortsat). Kapitalbalancen ultimo
Foreign assets and liabilities

	Frankrig France		
	Aktiver assets	Passiver liabilities	Nettopassiver net liabilities
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
I. Statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions</i>			
A. Langfristede mellemværender <i>long-term</i>			
Statslån <i>government loans</i>	—	69	69
Hypotekbankens lån m. v. <i>other public and semi-public loans</i>	—	13	13
Andre langfristede mellemværender <i>other long-term</i>	0	2	2
Tilsammen langfristede mellemværender <i>long-term, total</i> ...	0	84	84
B. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>			
Under betalings- og clearingaftaler <i>payments and clear. agreem.</i>	—	—	—
Andre mellemværender med statslige institutioner samt banker <i>other accounts with official and banking institutions</i>	26	38	12
Andre kortfristede mellemværender <i>other short-term</i>	1	2	1
Tilsammen kortfristede mellemværender <i>short-term, total</i> ...	27	40	13
I alt statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions, total</i>	27	124	97
II. Private virksomheder m. v., excl. banker <i>private, excl. banking institutions</i>			
A. Langfristede mellemværender <i>long-term</i>			
Direkte investeringer <i>direct investment</i>	0	1	1
Kommunelån <i>municipal loans</i>	—	6	6
Kredit- og hypotekforeningsobligationer <i>bonds of mortg. societies</i>	—	9	9
Andre obligationer <i>other bonds</i>	2	—	÷ 2
Andre aktier <i>other shares</i>	1	111	110
Andre langfristede mellemværender <i>other long-term</i>	0	2	2
Tilsammen langfristede mellemværender <i>long-term, total</i> ...	3	129	126
B. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>			
Kortfristede mellemværender med banker <i>banking institutions</i>	2	1	÷ 1
Andre kortfristede mellemværender <i>others</i>	20	69	49
Tilsammen kortfristede mellemværender <i>short-term, total</i> ...	22	70	48
I alt private virksomheder m. v., excl. banker <i>private, excl. banking institutions, total</i>	25	199	174
Samtlige institutioner og virksomheder m. v. <i>all institutions</i> ...	52	323	271
Heraf { Langfristede mellemværender <i>long-term</i>	3	218	210
{ Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>	49	110	61

på danske kroner falder størstedelen på bankerne samt industri- og handelselskaberne. Desuden ligger bankerne inde med hovedparten af nettotilgodehavenderne i sterling og dollars, af hvilke der dog også

1950, fordelt på en række enkeltlande.
at the end of 1950, by country.

Holland <i>Holland</i>			Polen <i>Poland</i>			Schweiz <i>Switzerland</i>		
Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Nettopassiver <i>net liabilities</i>	Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Nettopassiver <i>net liabilities</i>	Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Nettopassiver <i>net liabilities</i>
Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
—	43	43	—	0	0	—	100	100
—	38	38	—	—	—	—	0	0
—	2	2	—	0	0	2	1	÷ 1
—	83	83	—	0	0	2	101	99
—	—	—	27	0	÷ 27	—	—	—
17	16	÷ 1	1	9	8	39	6	÷ 33
1	1	0	0	0	0	1	4	3
18	17	÷ 1	28	9	÷ 19	40	10	÷ 30
18	100	82	28	9	÷ 19	42	111	69
2	34	32	—	—	—	1	9	8
—	66	66	—	—	—	—	17	17
—	4	4	—	0	0	—	5	5
2	8	6	—	—	—	3	0	÷ 3
1	11	10	1	0	÷ 1	2	15	13
0	0	0	0	0	0	—	6	6
5	123	118	1	0	÷ 1	6	52	46
1	1	0	2	0	÷ 2	2	0	÷ 2
10	22	12	9	30	21	10	13	3
11	23	12	11	30	19	12	13	1
16	146	130	12	30	18	18	65	47
34	246	212	40	39	÷ 1	60	176	116
5	208	201	1	0	÷ 1	8	153	145
29	40	11	39	39	—	52	23	÷ 29

(fortsættes)

findes betydelige beløb hos rederierne og under gruppen Andre Virksomheder m. v. I svenske kroner har navnlig bankerne, industri- og handelselskaberne samt rederierne betydelige nettoaktiver.

Tabel 6 (fortsat). Kapitalbalancen ultimo
Foreign assets and liabilities at

		Storbrit. og N.irlend <i>United Kingdom</i>		
		Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Nettopassiver <i>net liabilities</i>
		Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
I. Statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions</i>				
A. Langfristede mellemværender <i>long-term</i>				
	Statslån <i>government loans</i>	—	497	497
	Hypotekbankens lån m. v. <i>other public and semi-public loans</i>	—	20	20
	Andre langfristede mellemværender <i>other long-term</i>	0	2	2
	Tilsammen langfristede mellemværender <i>long-term, total</i> ...	0	519	519
B. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>				
	Under betalings- og clearingaftaler <i>payments and clear. agreem.</i>	—	—	—
	Andre mellemværender med statslige institutioner samt banker <i>other accounts with official and banking institutions</i>	133	110	÷ 23
	Andre kortfristede mellemværender <i>other short-term</i>	19	7	÷ 12
	Tilsammen kortfristede mellemværender <i>short-term total</i> ...	152	117	÷ 35
	I alt statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions total</i>	152	636	484
II. Private virksomheder m. v., excl. banker <i>private excl. banking institutions</i>				
A. Langfristede mellemværender <i>long-term</i>				
	Direkte investeringer <i>direct investment</i>	32	69	37
	Kommunelån <i>municipal loans</i>	—	55	55
	Kredit- og hypotekforeningsobligationer <i>bonds of mortg. societies</i>	—	27	27
	Andre obligationer <i>other bonds</i>	23	7	÷ 16
	Andre aktier <i>other shares</i>	13	64	51
	Andre langfristede mellemværender <i>other long-term</i>	2	19	17
	Tilsammen langfristede mellemværender <i>long-term total</i> ...	70	241	171
B. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>				
	Kortfristede mellemværender med banker <i>banking institutions</i>	53	79	26
	Andre kortfristede mellemværender <i>others</i>	106	88	÷ 18
	Tilsammen kortfristede mellemværender <i>short-term, total</i> ...	159	167	8
	I alt private virksomheder m. v., excl. banker <i>private, excl. banking institutions, total</i>	229	408	179
	Samtlige institutioner og virksomheder m. v. <i>all institutions</i> ...	381	1 044	663
	Heraf { Langfristede mellemværender <i>long-term</i>	70	780	690
	thereof { Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>	311	284	÷ 27

Betalingsbalancen.

a. Principer for opgørelsen.

I overensstemmelse med den foran s. 6 givne definition har man i den følgende oversigt over betalingsbalancen i første række tilstræbt

1950, fordelt på en række enkeltlande.
the end of 1950, by country.

U. S. S. R. U S S R			Vesttyskland Western Germany			Argentina Argentina		
Aktiver assets	Passiver liabilities	Netto- passiver net liabilities	Aktiver assets	Passiver liabilities	Netto- passiver net liabilities	Aktiver assets	Passiver liabilities	Netto- passiver net liabilities
Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
—	0	0	—	0	0	—	0	0
—	0	0	—	—	—	—	0	0
—	0	0	0	0	0	—	0	0
—	0	0	—	0	0	—	0	0
—	13	13	—	—	—	3	27	24
10	2	÷ 8	10	24	14	1	5	4
0	0	0	2	2	0	1	1	0
10	15	5	12	26	14	5	33	28
10	15	5	12	26	14	5	33	28
—	—	—	19	0	÷ 19	4	—	÷ 4
—	—	—	—	—	—	—	0	0
—	0	0	—	1	1	—	1	1
0	—	—	3	—	÷ 3	0	—	—
—	0	0	2	0	÷ 2	—	3	3
4	0	÷ 4	9	2	÷ 7	0	1	1
4	0	÷ 4	33	3	÷ 30	4	5	1
0	—	—	2	0	÷ 2	0	0	0
1	19	18	50	33	÷ 17	7	2	÷ 5
1	19	18	52	33	÷ 19	7	2	÷ 5
5	19	14	85	36	÷ 49	11	7	÷ 4
15	34	19	97	62	÷ 35	16	40	24
4	0	÷ 4	33	3	÷ 30	4	5	1
11	34	23	64	59	÷ 5	12	35	23

(fortsættes)

at give en opgørelse over værdien af de i løbet af året stedfundne økonomiske transaktioner mellem danske og udlændinge, fordelt på forskellige arter af transaktioner.

Tabel 6 (fortsat). Kapitalbalancen ultimo
Foreign assets and liabilities at

	Brasilien Brazil		
	Aktiver assets	Passiver liabilities	Nettopassiver net liabilities
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
I. Statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions</i>			
A. Langfristede mellemværender <i>long-term</i>			
Statslån <i>government loans</i>	—	0	0
Hypotekbankens lån m. v. <i>other public and semi-public loans</i>	—	0	0
Andre langfristede mellemværender <i>other long-term</i>	—	0	0
Tilsammen langfristede mellemværender <i>long-term, total</i> . . .	—	0	0
B. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>			
Under betalings- og clearingaftaler <i>payments and clear. agreem.</i>	15	—	÷ 15
Andre mellemværender med statslige institutioner samt banker <i>other accounts with official and banking institutions</i>	6	1	÷ 5
Andre kortfristede mellemværender <i>other short-term</i>	3	0	÷ 3
Tilsammen kortfristede mellemværender <i>short-term, total</i> . . .	24	1	÷ 23
I alt statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions, total</i>	24	1	÷ 23
II. Private virksomheder m. v., excl. banker <i>private, excl. banking institutions</i>			
A. Langfristede mellemværender <i>long-term</i>			
Direkte investeringer <i>direct investment</i>	14	—	÷ 14
Kommunelån <i>municipal loans</i>	—	0	0
Kredit- og hypotekforeningsobligationer <i>bonds of mortg. societies</i>	0	1	1
Andre obligationer <i>other bonds</i>	0	—	—
Andre aktier <i>other shares</i>	—	1	1
Andre langfristede mellemværender <i>other long-term</i>	0	0	0
Tilsammen langfristede mellemværender <i>long-term, total</i> . . .	14	2	÷ 12
B. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>			
Kortfristede mellemværender med banker <i>banking institutions</i>	—	0	0
Andre kortfristede mellemværender <i>others</i>	15	8	÷ 7
Tilsammen kortfristede mellemværender <i>short-term, total</i> . . .	15	8	÷ 7
I alt private virksomheder m. v., excl. banker <i>private, excl. banking institutions, total</i>	29	10	÷ 19
Samtlige institutioner og virksomheder m. v. <i>all institutions</i> . . .	53	11	÷ 42
Heraf { Langfristede mellemværender <i>long-term</i>	14	2	÷ 12
{ Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>	39	9	÷ 30

¹⁾ Herunder de internationale institutioner incl. *international agencies*.

Da man af hensyn til den internationale ensartethed i statistiken opgør eksporten og importen fob (for importens vedkommende med visse begrænsninger, jfr. nedenfor) og endvidere altid posterer tran-

1950, fordelt på en række enkeltlande.
the end of 1950, by country.

U. S. A. U S A			Andre lande m. v. ¹⁾ other countries			I alt total		
Aktiver assets	Passiver liabilities	Netto- passiver net liabi- lities	Aktiver assets	Passiver liabilities	Netto- passiver net liabi- lities	Aktiver assets	Passiver liabilities	Netto- passiver net liabi- lities
Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
—	542	542	—	296	296	43	1 852	1 809
—	16	16	—	2	2	—	105	105
—	2	2	567	2	÷ 565	569	17	÷ 552
—	560	560	567	300	÷ 267	612	1 974	1 362
—	—	—	8	37	29	86	77	÷ 9
237	75	÷ 162	26	912	886	566	1 257	691
30	214	184	5	10	5	76	254	178
267	289	22	39	959	920	728	1 588	860
267	849	582	606	1 259	653	1 340	3 562	2 222
53	144	91	96	6	÷ 90	277	280	3
—	168	168	—	0	0	—	348	348
—	19	19	—	21	21	—	128	128
17	0	÷ 17	11	0	÷ 11	106	16	÷ 90
19	40	21	11	26	15	68	319	251
13	8	÷ 5	13	5	÷ 8	67	99	32
102	379	277	131	58	÷ 73	518	1 190	672
55	16	÷ 39	6	3	÷ 3	145	105	÷ 40
42	45	3	75	75	—	507	548	41
97	61	÷ 36	81	78	÷ 3	652	653	1
199	440	241	212	136	÷ 76	1 170	1 843	673
466	1 289	823	818	1 395	577	2 510	5 405	2 895
102	939	837	698	358	÷ 340	1 180	3 164	2 084
364	350	÷ 14	120	1 037	917	1 380	2 241	861

portomkostningerne vedrørende vareomsætningen som udgifter for det importerende land, bliver dog i en del tilfælde transaktioner, som faktisk finder sted mellem danske og udlændinge, udeladt af opgørelsen.

Tabel 7. Kapitalbalancen ultimo
Foreign assets and liabilities at

	Danske kr. Danish kr.		
	Aktiver assets	Passiver liabilities	Netto- passiver net liabilities
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
I. Statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions</i>			
A. Langfristede mellemværender <i>long-term</i>			
Statslån <i>government loans</i>	—	182	182
Hypotekbankens lån m. v. <i>other public and semi-public loans</i>	—	9	9
Andre langfristede mellemværender <i>other long-term</i>	6	17	11
Tilsammen langfristede mellemværender <i>long-term, total</i> . . .	6	208	202
B. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>			
Under betalings- og clearingaftaler <i>paym. and clearing agreem.</i>	48	76	28
Andre mellemværender med statslige institutioner samt banker <i>other accounts with official and banking institutions</i>	23	942	919
Andre kortfristede mellemværender <i>other short-term</i>	13	47	34
Tilsammen kortfristede mellemværender <i>short-term, total</i> . . .	84	1 065	981
I alt statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions, total</i>	90	1 273	1 183
II. Private virksomheder m. v., excl. banker <i>private, excl. banking institutions</i>			
A. Langfristede mellemværender <i>long-term</i>			
Direkte investeringer <i>direct investment</i>	16	185	169
Kommunelån <i>municipal loans</i>	—	2	2
Kredit- og hypotekforeningsobligationer <i>bonds of mortg. societies</i>	—	115	115
Andre obligationer <i>other bonds</i>	1	2	1
Andre aktier <i>other shares</i>	5	319	314
Andre langfristede mellemværender <i>other long-term</i>	23	32	9
Tilsammen langfristede mellemværender <i>long-term, total</i> . . .	45	655	610
B. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>			
Kortfristede mellemværender med banker <i>banking institutions</i>	1	2	1
Andre kortfristede mellemværender <i>others</i>	152	270	118
Tilsammen kortfristede mellemværender <i>short-term, total</i> . . .	153	272	119
I alt private virksomheder m. v., excl. banker <i>private, excl. banking institutions, total</i>	198	927	729
Samtlige institutioner og virksomheder m. v. <i>all institutions</i> . . .	288	2 200	1 912
Heraf { Langfristede mellemværender <i>long-term</i>	51	863	812
{ Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>	237	1 337	1 100

¹⁾ Indbetalingerne på Danmarks kvoter i Den internationale Valutafond og Den internationale

Dette vil således gælde, hvis f. eks. et parti varer af en dansk eksportør sælges cif fremmed havn, og varerne forsendes med et udenlandsk skib og forsikres i et udenlandsk selskab. Hverken eksportørens fragt- og

1950, fordelt på møntsorter.
the end of 1950, by currency.

£			\$			Norske kr. Norwegian kr.		
Aktiver assets	Passiver liabilities	Netto- passiver net liabilities	Aktiver assets	Passiver liabilities	Netto- passiver net liabilities	Aktiver assets	Passiver liabilities	Netto- passiver net liabilities
Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
—	492	492	—	817	817	43	—	÷ 43
—	24	24	—	16	16	—	—	—
0	0	0	561 ¹⁾	—	÷ 561	—	—	—
0	516	516	561	833	272	43	—	÷ 43
—	1	1	2	0	÷ 2	—	—	—
143	6	÷ 137	259	35	÷ 224	11	0	÷ 11
22	2	÷ 20	30	204	174	1	0	÷ 1
165	9	÷ 156	291	239	÷ 52	12	0	÷ 12
165	525	360	852	1 072	220	55	0	÷ 55
75	26	÷ 49	52	61	9	5	0	÷ 5
—	14	14	—	201	201	—	—	—
—	13	13	—	—	—	—	—	—
25	7	÷ 18	23	—	÷ 23	1	—	÷ 1
16	0	÷ 16	16	0	÷ 16	5	—	÷ 5
1	13	12	15	2	÷ 13	3	0	÷ 3
117	73	÷ 44	106	264	158	14	0	÷ 14
53	79	26	56	16	÷ 40	5	1	÷ 4
108	90	÷ 18	81	49	÷ 32	7	15	8
161	169	8	137	65	÷ 72	12	16	4
278	242	÷ 36	243	329	86	26	16	÷ 10
443	767	324	1095	1401	306	81	16	÷ 65
117	589	472	867	1 097	430	57	0	÷ 57
326	178	÷ 148	428	304	÷ 124	24	16	÷ 8

Genopbygningsbank the subscriptions to IMF and IBRD.

(fortsættes)

forsikringsudgifter til det fremmede rederi og forsikringsselskab eller de beløb, han modtager fra den udenlandske importør til dækning heraf, d. v. s. forskellen mellem varenes cif- og fobværdi, bliver op-

Tabel 7 (fortsat). Kapitalbalancen ul-
Foreign assets and liabilities at

		Svenske kr. Swedish kr.		
		Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Netto- passiver <i>net lia- bilities</i>
		Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
I. Statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions</i>				
A. Langfristede mellemværender long-term				
	Statslån <i>government loans</i>	—	252	252
	Hypotekbankens lån m. v. <i>other public and semi-public loans</i>	—	18	18
	Andre langfristede mellemværender <i>other long-term</i>	0	—	0
	Tilsammen langfristede mellemværender <i>long-term, total</i> ...	0	270	270
B. Kortfristede mellemværender short-term				
	Under betalings- og clearingaftaler <i>paym. and clearing agreem.</i>	—	—	—
	Andre mellemværender med statslige institutioner samt banker <i>other accounts with official and banking institutions</i>	30	0	÷ 30
	Andre kortfristede mellemværender <i>other short-term</i>	8	0	÷ 8
	Tilsammen kortfristede mellemværender <i>short-term, total</i> ...	38	0	÷ 38
	I alt statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions, total</i>	38	270	232
II. Private virksomheder m. v., excl. banker <i>private, excl. banking institutions</i>				
A. Langfristede mellemværender long-term				
	Direkte investeringer <i>direct investment</i>	41	8	÷ 33
	Kommunelån <i>municipal loans</i>	—	7	7
	Kredit- og hypotekforeningsobligationer <i>bonds of mortg. societies</i>	—	—	—
	Andre obligationer <i>other bonds</i>	42	0	÷ 42
	Andre aktier <i>other shares</i>	12	0	÷ 12
	Andre langfristede mellemværender <i>other long-term</i>	14	47	33
	Tilsammen langfristede mellemværender <i>long-term, total</i> ...	109	62	÷ 47
B. Kortfristede mellemværender short-term				
	Kortfristede mellemværender med banker <i>banking institutions</i>	12	1	÷ 11
	Andre kortfristede mellemværender <i>others</i>	67	42	÷ 25
	Tilsammen kortfristede mellemværender <i>short-term, total</i> ...	79	43	÷ 36
	I alt private virksomheder m. v., excl. banker <i>private, excl. banking institutions, total</i>	188	105	÷ 83
	Samtlige institutioner og virksomheder m. v. <i>all institutions</i> ...	226	375	149
	Heraf { Langfristede mellemværender <i>long-term</i>	109	332	223
	{ Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>	117	43	÷ 74

¹⁾ Heraf 265 mill. kr. E.P.U.-enheder *thereof 265 mill. kr. EPU units.*

ført på Danmarks udenlandske betalingsbalance, idet man med hensyn til sådanne udlæg for fragt og forsikring betragter eksportøren udelukkende som agent for den udenlandske importør.

timo 1950, fordelt på møntsorter.

the end of 1950, by currency.

Schweiziske francs Swiss francs			Øvrige møntsorter other currencies			I alt total		
Aktiver assets	Passiver liabilities	Nettopassiver net liabilities	Aktiver assets	Passiver liabilities	Nettopassiver net liabilities	Aktiver assets	Passiver liabilities	Nettopassiver net liabilities
Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
—	92	92	—	17	17	43	1 852	1 809
—	—	—	—	38	38	—	105	105
2	—	÷ 2	0	—	—	569	17	÷ 552
2	92	90	0	55	55	612	1 974	1 362
1	—	÷ 1	35	—	÷ 35	86	77	÷ 9
17	6	÷ 11	83	268 ¹⁾	185	566	1 257	691
0	0	0	2	1	÷ 1	76	254	178
18	6	÷ 12	120	269	149	728	1 588	860
20	98	78	120	324	204	1 340	3 562	2 222
1	0	÷ 1	87	0	÷ 87	277	280	3
—	83	83	—	41	41	—	348	348
—	—	—	—	—	—	—	128	128
3	—	÷ 3	11	7	÷ 4	106	16	÷ 90
2	—	÷ 2	12	—	÷ 12	68	319	251
0	5	5	11	0	÷ 11	67	99	32
6	88	82	121	48	÷ 73	518	1 190	672
2	0	÷ 2	16	6	÷ 10	145	105	÷ 40
3	6	3	89	76	÷ 13	507	548	41
5	6	1	105	82	÷ 23	652	653	1
11	94	83	226	130	÷ 96	1 170	1 843	673
31	192	161	346	454	108	2 510	5 405	2 895
8	180	172	121	103	÷ 18	1 130	3 164	2 034
28	12	÷ 11	225	351	126	1 380	2 241	861

Af mere reel art er den afvigelse fra transaktionsprincippet, der fremkommer ved, at bevægelserne i de kortfristede mellemværender posteres som forskellen (bortset fra kursforskydninger og andre om-

Tabel 8. Kortfristede udenlandske mellem-
Short-term foreign accounts,

	Kortfristede tilgodehavender short-term assets						
	Danske kroner Danish kr.	£	\$	Landets egen ment ¹⁾ domestic currency	I øvrigt others	Tilsammen total	
						ultimo 1950 end of 1950	ultimo 1949 end of 1949
Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	
Storbritannien og N.irland <i>United Kingdom</i>	22,2	287,3	1,1	— ¹⁾	0,2	310,8	208,6
Øvrige £-område <i>other £-areas</i>	6,1	6,0	0,4	3,6	0,8	16,9	20,0
£-området tilsammen <i>£-areas, total</i>	28,3	293,3	1,5	3,6	1,0	327,7	228,6
Norge <i>Norway</i>	16,1	2,1	0,5	24,0	0,7	43,4	145,9
Sverige <i>Sweden</i>	25,6	3,7	13,6	115,9	0,8	159,1	122,2
Belgien <i>Belgium</i>	3,7	1,5	0,5	30,4	0,0	36,1	28,0
Frankrig <i>France</i>	8,8	0,9	0,1	38,6	0,2	48,6	46,1
Holland <i>Holland</i>	4,9	3,8	0,3	20,4	0,0	29,4	11,0
Italien <i>Italy</i>	4,9	0,2	1,2	1,6	0,1	8,0	21,4
Portugal <i>Portugal</i>	3,0	0,0	0,1	7,1	0,0	10,2	12,9
Schweiz <i>Switzerland</i>	8,0	0,0	21,2	22,1	0,2	51,5	52,0
Tyrkiet <i>Turkey</i>	6,6	0,0	1,4	0,6	0,0	8,6	11,5
Vesttyskland <i>Western Germany</i>	20,6	0,4	1,9	38,3	2,7	63,9	106,6
Østrig <i>Austria</i>	0,7	0,0	0,0	0,7	0,2	1,6	1,2
Øvrige O.E.E.C.-lande <i>other OEEC-countr.</i>	2,0	0,2	0,1	0,0	0,1	2,4	7,2
Kontinentale O.E.E.C.-lande tilsammen <i>continental OEEC-countries, total</i>	104,9	12,8	40,9	299,7	4,5	462,8	566,0
Polen <i>Poland</i>	29,0	0,3	0,3	9,0	0,0	38,6	14,6
Tjekkoslaviet <i>Czechoslovakia</i>	1,6	0,2	0,0	1,4	0,0	3,2	6,0
U.S.S.R. <i>USSR</i>	0,9	9,7	0,4	0,2	0,0	11,2	5,8
Øvrige østeuropæiske lande <i>other East European countries</i>	0,7	0,1	0,0	0,3	0,9	2,0	1,5
Østeuropæiske lande tilsammen <i>East European countries, total</i>	32,2	10,3	0,7	10,9	0,9	55,0	27,9
Finland <i>Finland</i>	12,0	1,2	0,1	38,5	0,0	51,8	24,4
Spanien <i>Spain</i>	4,1	0,0	0,0	4,7	0,0	8,8	15,7
Øvrige europæiske lande <i>other European countries</i>	4,5	0,0	2,6	0,1	0,3	7,5	8,1
Øvrige Europa tils. <i>rest of Europe, total</i> ..	20,6	1,2	2,7	43,3	0,3	68,1	48,2
U.S.A. <i>USA</i>	2,7	0,0	359,5	— ¹⁾	1,3	363,5	286,3
Kanada <i>Canada</i>	0,2	0,1	1,5	5,5	—	7,3	2,6
U.S.A. og Kanada tilsammen <i>USA and Canada, total</i>	2,9	0,1	361,0	5,5	1,3	370,8	288,9
Argentina <i>Argentina</i>	7,2	0,0	0,9	3,7	0,0	11,8	8,6
Brasilien <i>Brazil</i>	32,6	1,6	0,7	0,5	3,8	39,2	19,4
Øvrige Latinamerika <i>rest of Latin America</i>	1,8	0,8	5,4	2,1	0,2	10,3	12,4
Latinamerika tils. <i>Latin America, total</i> ..	41,6	2,4	7,0	6,3	4,0	61,3	40,4
Sydvestasien <i>South-West Asia</i>	2,0	1,7	2,3	3,0	0,6	9,6	7,8
Japan <i>Japan</i>	0,2	0,3	10,8	0,1	0,0	11,4	21,5
Internationale institutioner <i>international agencies</i>	—	—	—	—	—	—	—
Øvrige lande <i>other countries</i>	4,7	3,9	0,5	3,4	0,9	13,4	12,2
Resten af verden tilsammen <i>rest of World, total</i>	6,9	5,9	13,6	6,5	1,5	34,4	41,5
I alt { 1950....	237,4	326,0	427,4	375,8	13,5	1380,1	•
total { 1949....	280,8	201,7	391,6	360,6	6,8	•	1241,5

¹⁾ I denne kolonne er opført tilgodehavender, resp. gæld, lydende på landets egen ment, for så vidt denne
rency of the country concerned, except for the currencies stated in the preceding columns.

²⁾ E.P.U.-enheder EPU

værender, fordelt på lande og møntsorter.
by country and currency.

Kortfristet gæld short-term liabilities						Nettogæld net liabilities						
Danske kroner Danish kr.	£	\$	Landets egen ment ¹⁾ domestic currency	I øvrigt others	Tilsammen total		I alt total		Af nettogælden ultimo 1950 var of net liabilities end of 1950 were			
					ultimo 1950 end of 1950	ultimo 1949 end of 1949	ultimo 1950 end of 1950	ultimo 1949 end of 1949	Danske kroner Danish kr.	£	\$	
Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
123,1	160,2	0,8	— ¹⁾	0,1	283,7	513,8	÷ 27,1	305,2	100,9	÷ 127,1	÷ 0,8	
6,5	3,9	0,0	1,6	0,8	12,8	16,3	÷ 4,1	÷ 3,7	0,4	÷ 2,1	÷ 0,4	
129,6	164,1	0,8	1,6	0,9	296,5	530,1	÷ 31,2	301,5	101,8	÷ 129,2	÷ 1,2	
59,8	0,4	3,2	15,2	4,8	82,4	69,4	÷ 39,0	÷ 76,5	43,2	÷ 1,7	÷ 2,7	
48,6	0,6	0,6	36,8	0,0	86,6	84,5	÷ 72,5	÷ 37,7	23,0	÷ 3,1	÷ 13,0	
12,4	0,5	0,1	11,8	—	24,8	40,6	÷ 11,8	12,6	8,7	÷ 1,0	÷ 0,4	
91,4	0,9	1,5	15,8	0,7	110,3	76,4	÷ 61,7	30,3	82,6	0,0	1,4	
26,4	0,3	0,1	12,8	0,1	39,7	22,9	÷ 10,3	11,9	21,5	÷ 3,5	÷ 0,2	
9,0	0,3	0,3	1,8	0,2	11,6	19,1	÷ 3,6	÷ 2,3	4,1	0,1	÷ 0,9	
6,9	0,1	0,0	2,0	0,2	9,2	18,2	÷ 1,0	5,8	3,9	0,1	÷ 0,1	
10,8	0,0	0,1	12,7	0,0	23,1	49,9	÷ 28,4	÷ 2,1	2,3	0,0	÷ 21,1	
23,4	0,0	2,5	0,1	0,0	26,0	18,2	÷ 17,4	6,7	16,8	0,0	1,1	
37,3	0,8	2,1	16,1	3,2	59,0	78,7	÷ 4,9	÷ 27,9	16,7	÷ 0,1	0,2	
7,6	0,0	0,0	0,5	0,2	8,3	3,1	÷ 6,7	1,9	6,9	0,0	0,0	
8,2	0,0	0,1	0,0	0,0	8,3	9,0	÷ 5,9	1,8	6,2	÷ 0,2	0,0	
340,8	3,4	10,6	125,6	8,9	489,3	490,0	26,5	÷ 76,0	235,9	÷ 9,4	÷ 30,3	
36,7	1,0	0,1	1,5	0,0	39,3	22,0	0,7	7,4	7,7	0,7	÷ 0,2	
13,4	0,1	0,2	2,5	3,5	19,7	25,2	16,5	19,2	11,8	÷ 0,1	0,2	
31,9	0,1	0,8	—	0,8	33,6	32,7	22,4	26,9	31,0	÷ 9,6	0,4	
2,9	0,1	0,2	0,0	0,6	3,8	5,1	1,8	3,6	2,2	0,0	0,2	
84,9	1,8	1,3	4,0	4,9	96,4	85,0	41,4	57,1	52,7	÷ 9,0	0,6	
22,4	0,9	0,0	3,8	0,0	27,1	20,6	÷ 24,7	÷ 3,8	10,4	÷ 0,3	÷ 0,1	
46,0	0,0	0,0	2,4	0,0	48,4	32,8	39,6	17,1	41,9	0,0	0,0	
7,0	0,1	0,8	0,0	0,2	8,1	9,0	0,6	0,9	2,5	0,1	÷ 1,8	
75,4	1,0	0,8	6,2	0,2	83,6	62,4	15,5	14,2	54,8	÷ 0,2	÷ 1,9	
63,0	0,7	286,6	— ¹⁾	0,1	350,4	349,7	÷ 13,1	63,4	60,3	0,7	÷ 72,9	
2,7	0,0	0,0	1,0	—	3,7	6,8	÷ 3,6	4,2	2,5	÷ 0,1	÷ 1,5	
65,7	0,7	286,6	1,0	0,1	354,1	356,5	÷ 16,7	67,6	62,8	0,6	÷ 74,4	
34,0	0,0	0,7	0,2	0,0	34,9	23,8	23,1	15,2	26,8	0,0	÷ 0,2	
7,9	0,2	0,0	1,1	0,2	9,4	37,5	÷ 29,8	18,1	÷ 24,7	÷ 1,4	÷ 0,7	
4,0	0,1	2,1	0,3	0,0	6,5	7,5	÷ 3,8	÷ 4,9	2,2	÷ 0,7	÷ 3,3	
45,9	0,3	2,8	1,6	0,2	50,8	68,8	÷ 10,5	28,4	4,8	÷ 2,1	÷ 4,2	
2,6	2,2	0,2	0,0	0,0	5,0	4,5	÷ 4,6	÷ 3,8	0,6	0,5	÷ 2,1	
0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,4	0,2	÷ 11,0	÷ 21,3	÷ 0,1	÷ 0,2	÷ 10,7	
583,5	—	—	265,3 ²⁾	—	848,8	583,4	848,8	583,4	583,5	—	—	
8,5	4,5	1,2	0,2	2,2	16,8	15,1	3,2	2,9	3,8	0,6	0,7	
594,7	6,8	1,5	265,6	2,2	870,8	603,2	836,4	561,7	587,8	0,9	÷ 12,1	
1337,0	177,6	303,9	405,6	17,4	2241,5	•	861,4	•	1099,6	÷ 148,4	÷ 123,5	
1630,1	108,8	312,5	137,6	7,5	•	2196,0	•	954,5	1349,3	÷ 93,4	÷ 79,1	

ment ikke er en af de i de foregående kolonner særskilt opførte in this column are given assets (liabilities) in cur-
units.

Tabel 9. Nationalbankens, forretningsbankernes og de øvrige private erhvervsvirksomheders udenlandske nettopassiver ultimo 1950, fordelt på erhvervsgrupper og møntsorter.

Foreign net liabilities of the National Bank, commercial banks and other private enterprises at the end of 1950, by branch and currency.

	Danske kr. <i>Danish kr.</i>	£	\$	Norske kr. <i>Norwegian kr.</i>	Svenske kr. <i>Swedish kr.</i>	Vestmark <i>Westmark</i>	Øvrige møntsorter <i>other currencies</i>	I alt total
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
Banker banks	429	÷134	÷249	÷11	÷30	÷9	144	140
Forsikringsselskaber <i>insurance companies</i>	0	3	÷22	3	÷7	0	÷4	÷27
Industri- og handelsselskaber <i>industry and trade</i>	400	16	34	÷8	÷31	÷14	÷32	365
Rederier <i>shipping companies</i>	112	÷60	÷104	÷4	÷44	÷4	÷65	÷169
Andre virksomheder m. v. <i>other enterprises</i>	100	÷22	÷38	÷3	÷9	÷4	÷11	13
I alt total	1 041	÷197	÷379	÷23	÷121	÷31	32	322

vurderinger) mellem disse mellemværenders størrelse ved periodens slutning og dens begyndelse i stedet for ved en registrering af de faktisk stedfundne bruttotransaktioner.

Denne fremgangsmåde har igen til følge, at der på betalingsbalancen kommer til at indgå visse transaktioner, der foregår mellem danske indbyrdes. Når f. eks. et kortfristet udenlandsk tilgodehavende inden for den omhandlede periode afhændes af en dansk erhvervsvirksomhed til en dansk bank, giver det sig på betalingsbalancen udslag i en nedgang i den private sektors — og en tilsvarende stigning i de statslige institutioners og bankernes — udenlandske tilgodehavender, uanset at der ikke ved den pågældende transaktion er sket udenlandsk medvirken.

En anden afvigelse fra den almindelige regel, at der kun medregnes transaktioner mellem danske og udlændinge, fremkommer derved, at værdien af importen (tabel 10, post 1) kun er opgjort delvis fob, idet man som følge af manglende oplysninger om størrelsen af forsik-

ringsudgifterne på importen har beregnet den opførte importværdi ved fra importværdien cif alene at trække søfragtudgifterne på importen. Der er således i den derved fremkomne importværdi indbefattet forsikringsudgifter, bl. a. til danske selskaber, og som modstykke hertil er der under posten Varer og tjenester iøvrigt (post 5), hvori de danske forsikringselskabers indtægter og udgifter vedrørende forsikringsvirksomhed indgår, opført præmieindtægterne for forsikring af transport fra udenlandske til danske havne, uanset at præmierne direkte eller indirekte betales af danske importører.

Den omstændighed, at betalingsbalancen med de nævnte i forhold til helheden mindre væsentlige begrænsninger er at betragte som en opgørelse over økonomiske transaktioner mellem danske og udlændinge, indebærer, at der under hver af betalingsbalancens poster som hovedregel opføres alle inden for den omhandlede periode stedfundne transaktioner af den pågældende art uden hensyn til, om disse transaktioner i samme periode har medført betalinger mellem Danmark og udlandet. Således opføres under posten Samlet indførsel og udførsel (tabel 10, post 1) værdien af alle de ind- og udførte, derunder også transiterede, varer uden hensyn til, om varerne betales kontant, leveres på kredit eller eventuelt modtages som gave. Ligeledes er f. eks. under renteposterne (post 4) angivet de i årets løb forfaldne renter, aktieudbytter o. l., uanset om en del deraf ikke er blevet overført til fordringshaveren, eller der modsat er afviklet restancer fra tidligere år.

I modsætning til en opgørelse over de i årets løb stedfundne betalinger vedrørende ind- og udførsel, skibsfart, renter, aktieudbytter o. s. v. (jfr. afsnit 3c) giver transaktionsopgørelsen mulighed for at sondre mellem betalingsbalancens løbende poster og kapitalposterne, hvilke sidstnævnte som tidligere omtalt angiver bevægelserne i Danmarks status over for udlandet. Under kapitalposterne regnes således foruden den langfristede långivning m. v. tillige ydelse af krediter på vareleverancer og udskydelse af betalingen af forfaldne renter såvel som afvikling af sådanne krediter, restancer o. l. Denne opstilling er bl. a. hensigtsmæssig, når man med betalingsbalancen tilstræber, så-

Tabel 10. Betalingsbalancen 1949 og
Balance of payments 1949

	1950			1949		
	Ind- tægter credit	Ud- gifter debit	Netto- ind- tægter net credit	Ind- tægter credit	Ud- gifter debit	Netto- ind- tægter net credit
	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.
Løbende poster current transactions						
1. Samlet indførsel og udførsel (begge fob.) total imports and exports (both f.o.b.)	4 746	5 447	÷ 701	3 644	3 872	÷ 228
2. Søtransport ocean shipping	799	825	÷ 26	637	586	51
a. Almindelig bruttofragt ¹⁾ gross freight ¹⁾	563	445	118	461	276	185
b. Månedsfragt time charter	71	—	71	61	—	61
c. Passagerpenge passenger fares	15	...	15	15	..	15
d. Havnepenge, bunkring, proviant, reparationer etc. port disbursements	150	380	÷ 230	100	310	÷ 210
3. Rejser foreign travel	150	210	÷ 60	110	160	÷ 50
4. Renter, aktieudbytter o. l. investm. income	36	123	÷ 87	35	110	÷ 75
a. Af direkte investeringer of direct investment .	22	17	5	23	17	6
b. Af andre investeringer of other investment . . .	14	106	÷ 92	12	93	÷ 81
5. Varer og tjenesteydelser iøvrigt other goods and services	145	100	45	115	85	30
Varer og tjenesteydelser tilsammen total goods and services	5 876	6 705	÷ 829	4 541	4 813	÷ 272
6. Gaveydelser, krigsskadeserstatninger m. v. donations	490	34	456	505	21	484
De løbende poster tilsammen total cur- rent transactions	6 366	6 739	÷ 373	5 046	4 834	212
Fejl og udeladelser errors and omissions	17	÷ 20

¹⁾ Indtægterne angiver den af danske skibe indtjente bruttofragt i udenlandsk fart, excl. fart til Dan- landet til Danmark. "Credit" indicates gross freight earned by Danish ships in foreign service, excl. travel to Den- mark.

ledes som det er gjort i den foregående oversigt over kapitalbalancen, at give en delvis forklaring af de forandringer, der i årets løb er sket i kapitalbalancens poster. Endvidere er balancen over transaktionerne vedrørende varer og tjenester, d. v. s. de løbende poster undtagen gaveydelser, krigsskadeserstatninger o. l., af væsentlig betydning i forbindelse med opgørelser over nationalproduktet.

Som følge af de vanskeligheder, der er forbundet med at indhente pålidelige oplysninger om en række af de i betalingsbalancen omhandlede forhold, er en opgørelse af denne art ligesom kapitalbalanceopgørelsen behæftet med en betydelig usikkerhed.

1950, fordelt efter transaktionernes art.
and 1950, by type of transaction.

Kapital- og monetære guldbevægelser <i>movement of capital and monetary gold</i>	Forøgelse 1950 af <i>increase of</i>			Forøgelse 1949 af <i>increase of</i>		
	Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Nettopassiver <i>net liabilities</i>	Aktiver <i>assets</i>	Passiver <i>liabilities</i>	Nettopassiver <i>net liabilities</i>
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
Statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions</i>						
7. Langfristede mellemværender <i>long-term</i> ..	24	474	450	÷ 30	46	76
a. Statslån <i>government loans</i>	47	544	497	—	102	102
b. Banklån <i>bank loans</i>	6	—	÷ 6	—	—	—
c. Værdipapirer <i>securities</i>	0	÷ 3	÷ 3	0	÷ 11	÷ 11
d. Afdrag o. l. <i>amortization</i>	÷ 29	÷ 67	÷ 38	÷ 30	÷ 45	÷ 15
8. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i> ..	94	÷ 110	÷ 204	128	÷ 31	÷ 159
a. På betalings- og clearingaftalekonti <i>payments and clearing agreements</i>	÷ 158	÷ 583	÷ 425	140	÷ 107	÷ 247
b. Over for Den europæiske Betalingsunion EPU	—	265	265	—	—	—
c. Gæld til Interfond og Interbank <i>liabilities to IMF and IBRD</i>	•	0	0	•	÷ 2	÷ 2
d. Andre mellemværender med statslige institutioner samt banker <i>other accounts with official and banking institutions</i>	214	235	21	33	66	33
e. Andre kortfr. mellemværender <i>other short-term</i>	38	÷ 27	÷ 65	÷ 45	12	57
9. Monetært guld <i>monetary gold</i>	0	•	0	÷ 2	•	2
Private virksomheder m. v., excl. banker <i>private, excl. banking institutions</i>						
10. Langfristede mellemværender <i>long-term</i> ..	÷ 1	÷ 8	— 7	÷ 17	÷ 24	÷ 7
a. Direkte investeringer <i>direct investment</i>	16	34	18	26	÷ 4	÷ 30
b. Obligationer iøvrigt <i>other bonds</i>	÷ 7	÷ 4	3	÷ 8	2	10
c. Aktier iøvrigt <i>other shares</i>	÷ 15	÷ 6	9	0	÷ 13	÷ 13
d. Afdrag o. l. <i>amortization</i>	÷ 6	÷ 35	÷ 29	÷ 9	÷ 24	÷ 15
e. Andre langfr. mellemværender <i>other long-term</i>	11	3	÷ 8	÷ 26	15	41
11. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i> ..	45	162	117	13	÷ 91	÷ 104
a. Over for banker <i>banking institutions</i>	28	92	64	4	÷ 12	÷ 16
b. Andre kortfr. mellemværender <i>other short-term</i>	17	70	53	9	÷ 79	÷ 88
Kapitalposterne m. v. tilsammen <i>total movement of capital and monet. gold</i>	162	518	356	92	÷ 100	÷ 192

mark, medens udgifterne angiver bruttofragt indtjent af udenlandske skibe for transport af varer fra udmark; "debit" indicates gross freight earned by foreign ships by transportation of goods from foreign countries to Den-

b. Udenlandske transaktioner, fordelt efter art.

I tabel 10 er givet en oversigt over de vigtigste poster på Danmarks betalingsbalance 1950 over for udlandet under eet, sammenstillet med den tilsvarende opgørelse for 1949. Det fremgår heraf, at der i 1950 på balancen over samtlige varer og tjenesteydelser var et underskud på 829 mill. kr. mod 272 mill. kr. i 1949. Da Danmark i de to år netto har modtaget gaveydelse o. l., i alt væsentligt Marshallhjælp, til en værdi af henholdsvis 456 og 484 mill. kr., har underskudet på den

samlede løbende balance i 1950 andraget 373 mill. kr., medens der i 1949 var et overskud på 212 mill. kr. Omtrent svarende hertil udviser kapitalposterne for 1950 en forøgelse af nettopassiverne, d. v. s. et indtægtoverskud, på 356 mill. kr. mod en formindskelse af nettopassiverne i 1949 på 192 mill. kr. Selv om forøgelsen og formindskelsen af nettopassiverne principielt skulle være nøjagtigt af samme størrelse som henholdsvis underskudet og overskudet på de løbende poster, er de konstaterede forskelle næppe større, end det måtte forventes i betragtning af den usikkerhed, der som nævnt knytter sig til opgørelsen.

Blandt de enkelte løbende poster udviser handelsbalancen (post 1) en stigning i underskudet fra 228 mill. kr. i 1949 til 701 mill. kr. i 1950. Dette resultat fremkommer gennem en indførsel i 1950 på 5 447 mill. kr. og en udførsel på 4 746 mill. kr. mod henholdsvis 3 872 og 3 644 mill. kr. i 1949. I de anførte tal for indførsel og udførsel er indbefattet al indførsel til og udførsel fra dansk område, herunder også transithandel, hvorimod varer, der er købt og videresolgt i udlandet uden at have passeret dansk område ikke er medregnet. Den ved sådanne transaktioner indvundne fortjeneste er opført under post 5.

Medens udførselstallene er taget direkte fra handelsstatistikken, er tallene for indførselen, der af handelsstatistikken opgøres på cif-basis, til brug for betalingsbalancen omregnet til fob-basis på følgende måde.

	1950	1949
	Mill. kr.	Mill. kr.
Import cif. ifl. handelsstatistikken	6 022	4 284
÷ Beregnede søfragtudgifter på importen.....	575	412
Beregnet import fob....	5 447	3 872

De beregnede fragtudgifter er nærmere omtalt nedenfor under post 2. Der er ikke ved omregningen til fob-tal foretaget noget fradrag for anden fragt end søfragt og som foran nævnt heller ikke for forsikring og øvrige omkostninger, da man savner holdepunkter for beregning af disse beløb, og de formentlig er af forholdsvis ringe størrelsesorden.

Den stedfundne forøgelse af underskudet på handelsbalancen har udelukkende sin årsag i den betydelige forringelse af bytteforholdet i udenrigshandelen, der fulgte efter devalueringen i september 1949 og Koreakrigens udbrud i juni 1950. Dette fremgår bl. a. af, at eksportværdien regnet i 1947-priser er steget med 33 pct. fra 1949 til 1950, medens importværdien samtidig kun er forøget med 27 pct. Et andet udtryk for forringelsen af bytteforholdet finder man deri, at værdien af de i 1950 faktisk eksporterede varemængder regnet i 1949-priser ville have andraget ca. 4 850 mill. kr. og den tilsvarende værdi af importmængderne ca. 5000 mill. kr., hvilket giver et beregnet underskud på handelsbalancen for 1950 på kun ca. 150 mill. kr. mod det faktiske underskud på 701 mill. kr.

Alle udenlandske indtægter og udgifter i forbindelse med søtransport er så vidt muligt samlet under post 2, der for året 1950 viser en nettoudgift på 26 mill. kr. mod en nettoindtægt på 51 mill. kr. for det foregående år. Af de enkelte undergrupper udgør de under post 2a opførte bruttofragtbeløb den største andel. På indtægtssiden er her opført den af danske skibe indtjente bruttofragt i al udenlandsk fart, excl. farten fra udenlandske til danske havne. Dette beløb er for 1950 opgjort til 563 mill. kr., hvilket er godt 100 mill. kr. højere end året før. Til forklaring af stigningen kan anføres, at det af Det statistiske Departement beregnede fragtratetal, der belyser bevægelsen i de danske fragtrater for prompt lastning inden for trampfarten, i gennemsnit for hele 1950 har ligget ca. 12 pct. højere end i året forud, og at endvidere tilvæksten i handelsflådens tonnage, der fra 1949 til 1950 er beregnet til knapt 7 pct., i hovedsagen kan regnes at være anvendt i fart mellem udenlandske havne, idet de af danske skibe fra udlandet til Danmark befordrede godsmængder har været praktisk taget af samme størrelse i de to år. Den for disse transporter indtjente bruttofragt, der som omtalt ikke indgår i nærværende opgørelse, er faldet fra 136 mill. kr. i 1949 til 130 mill. kr. i 1950.

Den betydelige forøgelse af søtransporterne til Danmark, der har fundet sted mellem de to år, er således udelukkende faldet på fremmede

skibe, og importen til Danmark på disse skibe ligger i 1950 36 pct. højere end i det foregående år. Denne stigning i forbindelse med bevægelsen i fragtraterne giver den væsentligste del af forklaringen på, at søfragtudgifterne til fremmede skibe, der er opført på udgiftssiden af post 2 a, for 1950 er anslået til 445 mill. kr. mod 276 mill. kr. året før.

De foran ved beregningen af importværdien fob fradragne søfragtudgifter på importen (post 1) fordeler sig herefter på følgende måde mellem danske og fremmede skibe.

	1950	1949
	Mill. kr.	Mill. kr.
Fragtudgifter til danske skibe	130	136
Fragtudgifter til fremmede skibe (jfr. post 2 a)	445	276
Samlede søfragtudgifter på importen	575	412

Den af danske skibe i udenlandsk fart indtjente månedsfragt (timecharter) er steget fra 61 mill. kr. i 1949 til 71 mill. kr. i 1950 (post 2 b). For at få et samlet udtryk for den danske skibsfarts indtjening i al udenlandsk fart slår man i den danske fragtstatistik denne post med et tillæg af 65 pct. sammen med den almindelige bruttofragt, således som det er vist i følgende oversigt.

	1950	1949
	Mill. kr.	Mill. kr.
Alm. bruttofragt i fart til udlandet (post 2 a)	563	461
Alm. bruttofragt i fart til Danmark	130	136
Månedsfragt (post 2 b)	71	61
Tillæg til månedsfragt (65 % af post 2 b)	47	40
Samlet indsejling i udenlandsk fart	811	698

Under post 2 c er de af danske skibe ved befordring af udenlandske passagerer indtjente beløb uforandret anslået til 15 mill. kr. De tilsvarende udgifter, som danske har haft til befordring med udenlandske skibe, er indbefattet under udgifterne vedrørende danskernes rejser i udlandet (post 3).

Danske skibes udgifter i udlandet til havnepenge, bunkring, proviant, hyreudbetalinger, reparationer etc. er forøget med 70 mill. kr.

til 380 mill. kr., hvilket står i forbindelse dels med den stigende sejlads på udlandet, dels med prisstigninger på skibenes fornødenheder.

Den danske skibsfarts samlede direkte nettoindtjening fra udlandet kan herefter beregnes som vist i nedenstående oversigt.

	1950	1949
	Mill. kr.	Mill. kr.
Almindelig bruttofragt (post 2 a).....	563	461
Månedstragt (post 2 b).....	71	61
Passagerpenge (post 2 c).....	15	15
	<hr/>	<hr/>
Tilsammen...	649	537
÷ Skibsudgifter i udlandet.....	380	310
	<hr/>	<hr/>
Dansk skibsfarts nettoindtjening fra udlandet...	269	227

Efter denne opgørelse er skibsfartens udenlandske nettoindtægter således steget fra 227 mill. kr. i 1949 til 269 mill. kr. i 1950.

Som følge af den omtalte stigning i udenlandske skibes godsbeholdning til Danmark og den betydelige opgang i prisniveauet anslås de udgifter, som disse skibe har haft i danske havne (post 2 d), at være forøget fra 100 til 150 mill. kr. En tilsvarende beregning som den foran for den danske skibsfart foretagne viser, at Danmarks nettoudgifter til udenlandske skibe, der har anløbet danske havne, i 1950 har andraget 295 mill. kr. mod 176 mill. kr. i det foregående år, jfr. følgende oversigt.

	1950	1949
	Mill. kr.	Mill. kr.
Fragtudgifter til udenlandske skibe (post 2 a).....	445	276
÷ Indtægter fra udenlandske skibe (post 2 d).....	150	100
	<hr/>	<hr/>
Nettoudgifter til udenlandske skibe...	295	176

Både indtægterne fra udlændinges rejser i Danmark og udgifterne til danskes rejser i udlandet (post 3) har fortsat de foregående års betydelige stigning og er for 1950 opgjort til henholdsvis 150 og 210 mill. kr., således at Danmark på denne konto har haft en nettoudgift på 60 mill. kr. mod 50 mill. kr. året før.

På post 4 er renter, aktieudbytter o. l. opført med en indtægtspost

på 36 mill. kr., hvilket er omtrent uforandret fra det foregående år, medens de tilsvarende udgifter er vokset fra 110 til 123 mill. kr. I indtægterne og udgifterne vedrørende direkte investeringer (post 4 a), der praktisk taget har været af samme størrelse i 1950 som i 1949, er foruden aktieudbytter og renter fra datterselskaber og filialer tillige indbefattet filialernes regnskabsmæssige overskud. Den nævnte stigning på 13 mill. kr. i de samlede renteudgifter m. v. falder udelukkende på andre investeringer (post 4 b), idet udgifterne vedrørende disse er steget fra 93 til 106 mill. kr., hovedsagelig som følge af en forøgelse af renterne af Statens og kommunernes langfristede lån. Af de 106 mill. kr. renteudgifter i 1950 udgør renterne af de statslige institutioners lån 62 mill. kr. og af kommunelånene 16 mill. kr.

I post 5 er indbefattet alle transaktioner vedrørende varer og tjenester, som ikke er medregnet i nogen af de foran omtalte poster. Det drejer sig bl. a. om indtægter og udgifter i forbindelse med forsikring, agentprovision, luftfart, jernbanetrafik, post og diplomati samt om de i bemærkningerne til handelsbalancen omtalte nettoindtægter ved handel med udenlandske varer, der ikke passerer dansk område. De på denne post opførte beløb, der i et vist omfang er nettotal, udviser for 1950 både på indtægts- og udgiftssiden en ret betydelig stigning sammenlignet med året før. Som nettoresultat har der i 1950 været en indtægt på 45 mill. kr. mod 30 mill. kr. i 1949.

Under gaveydelse, krigsskadeserstatninger o. l. (post 6) opføres værdien af alle de på den øvrige balance opførte ydelser, der er præsteret uden modydelse af nogen art. Både for 1950 og 1949 drejer det sig i alt væsentligt om gaveydelse under Marshallplanen (E.R.P.), hvortil dog for 1950 kommer visse tyske erstatningsbetalinger. Private kontante arve- og gavebeløb hører begrebsmæssigt hjemme på denne konto; men da der savnes oplysninger om størrelsen af sådanne ydelser, har man foretrukket ikke at opføre tal herfor, idet det netto næppe drejer sig om væsentlige beløb. Private gavepakker indgår ikke i den under post 1 opførte eksport- og importværdi og er derfor heller ikke medregnet under gaveydelse på post 6.

I opgørelsen for 1949 beregnede man størrelsen af den indtil ult. 1948 og ult. 1949 modtagne direkte Marshallhjælp som fob-værdien af de her i landet indklarede Marshallvarer med fradrag af de beløb, som i henhold til den for en del af Marshallimporten gældende ordning (reimbursement) midlertidigt var udlagt fra dansk side for leverancer, der senere kunne forventes refunderet af Marshalladministrationen (E.C.A.). Ved nærværende opgørelse har man ændret beregningsmåden, således som det fremgår af følgende oversigt over Marshallhjælpen i årene 1948—1950.

	1950	1949	1948
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
Fob-værdien af indklarede Marshallvarer m. v.	436	500	182
÷ Tilgang på E.C.A. 5 % deposit account....	23	29	0
Modtaget direkte Marshallhjælp...	413	471	182
÷ Marshalllån	—	66	83
Modtagne direkte Marshallgaver...	413	405	99
Trækningsrettigheder udnyttet af Danmark ...	57	100	27
Modtagne Marshallgaver i alt...	470	505	126
÷ Trækningsrettigheder udnyttet på Danmark	34	21	0
Modtagne Marshallgaver netto...	436	484	126

Fra fob-værdien af de indklarede Marshallvarer med tillæg af Marshallbetalinger af fragt o. l. har man trukket tilgangen i årets løb på E.C.A. 5 pct. deposit account, en konto under valutapassiverne på Nationalbankens balance, til hvilken den danske regering i henhold til overenskomsten om Marshallhjælpen indbetaler 5 pct. af modtagne gavebeløb, og hvorover den amerikanske regering kan disponere til afholdelse af udgifter her i landet. Derimod er der ikke som i den foregående opgørelse foretaget fradrag for forøgelsen eller tillæg for formindskelsen af mellemfinansieringen under reimbursement-ordningen. I konsekvens af disse ændringer opføres der som omtalt s. 15 nu på kapitalbalancen under bankernes udenlandske mellemværender dels en gæld til U.S.A. svarende til saldoen på det pågældende tidspunkt på E.C.A. 5 pct. deposit account, dels et tilgodehavende i U.S.A. på størrelse med mellemfinansieringen.

Efter denne beregningsmåde har Danmark i 1950 som direkte Marshallhjælp modtaget 413 mill. kr. mod 471 mill. kr. i 1949 og 182 mill. kr. i 1948. For at komme til de direkte Marshallgaver må man herfra trække den del af Marshallhjælpen, der er modtaget som lån, nemlig i 1949 66 mill. kr. og i 1948 83 mill. kr. Ud over de derved beregnede beløb for direkte Marshallgaver har Danmark imidlertid indirekte modtaget Marshallgaver gennem de trækningsrettigheder, som man i medfør af de indtil d. 30. juni 1950 gældende europæiske betalingsordninger har udnyttet på andre i Marshallsamarbejdet deltagende lande. De af Danmark modtagne samlede Marshallgaver har herefter udgjort i 1950 470 mill. kr., 1949 505 mill. kr. og 1948 126 mill. kr., hvilke beløb indgår på indtægtssiden i tabel 1, post 6. Disse gave-ydelser har dog været betinget af, at Danmark stillede visse trækningsrettigheder til rådighed for andre lande, og de heraf udnyttede beløb, der er opført på udgiftssiden af post 6, har i 1950 andraget 34 mill. kr., 1949 21 mill. kr. og i 1948 kun et ubetydeligt beløb.

De netto modtagne Marshallgaver har således i årene 1950, 1949 og 1948 haft en værdi af henholdsvis 436, 484 og 126 mill. kr., eller tilsammen 1 046 mill. kr. Lægges hertil de nævnte beløb for Marshalllånene, der er opført under kapitalposterne, når man til en samlet Marshallhjælp netto for de tre år på omtrent 1 200 mill. kr.

Ud over de modtagne Marshallgaver indgår der på indtægtssiden af post 6 for 1950 et beløb på 20 mill. kr., der udgør Danmarks andel af de ved likvidation af tyske aktiver i Sverige indkomne beløb, som den svenske regering har forpligtet sig til at stille til disposition til fordeling som krigsskadeserstatning blandt de lande, der har underskrevet pariserkonventionen om krigsskadeserstatninger fra Tyskland. Efter overenskomst med den svenske regering blev de 20 mill. kr., svarende til 15 mill. svenske kr., afskrevet på det af den svenske regering ydede lån til Danmark og er således opført som formindskelse af passiverne under statslån i post 7 a.

Som foran omtalt udviser betalingsbalancens kapitalposter for 1950 en samlet forøgelse af de udenlandske nettopassiver på 356 mill.

kr. Dette beløb fordeler sig med 246 mill. kr. på Staten og bankerne og 110 mill. kr. på de øvrige virksomheder m. v.

For så vidt angår Statens og bankernes langfristede mellemværender under eet (post 7), har forøgelsen af nettopassiverne andraget 450 mill. kr. Af denne betydelige post kan langt den overvejende del forklares ved bevægelserne vedrørende Statens lån (post 7 a og 7 d). Ved overenskomsten om Den europæiske Betalingsunion (E.P.U.) blev det fastsat, at de mellemværender, der ved unionens start d. 1. juli 1950 bestod mellem medlemslandenes centralbanker, skulle søges konsolideret og afviklet over et passende tidsrum for ikke straks at belaste unionen for stærkt. På nævnte tidspunkt havde Danmarks Nationalbank en samlet gæld til de andre E.P.U.-lande på 647 mill. kr. og et samlet tilgodehavende på 71 mill. kr., og heraf blev der i den følgende tid truffet egentlige konsolideringsaftaler for en gæld på 564 mill. kr. og et tilgodehavende på 51 mill. kr. Disse beløbs fordeling på de enkelte medlemslande samt afdragsperioderne for de konsoliderede mellemværender fremgår af nedenstående oversigt.

Gæld	Konsolidering pr. 1. juli 1950 Mill. kr.	Afdrags- periode
Belgien	44	4 år
England	426	10 »
Frankrig	55	3 »
Holland	23	4 »
Portugal	16	4 »
Tilsammen ...	564	.
Tilgodehavender		
Island	4	2 år
Norge	47	6 »
Tilsammen ...	51	.

Med undtagelse af tilgodehavenderne i Island, der i hele afdragsperioden skal forblive på Nationalbankens balance, er alle ovenstående mellemværender allerede i nærværende opgørelse betragtet som statslån og opført på post 7 a, uanset at de først i marts 1951 formelt er blevet overtaget af Staten. Endvidere indgår som nævnt i denne post

som en formindskelse af passiverne de på gælden til Sverige afskrevne krigsskadeserstatninger på 20 mill. kr.

Det nævnte tilgodehavende i Island på 4 mill. kr. indgår under banklånene (post 7 b) som en forøgelse af aktiverne. Af indenlandske værdipapirer har bankerne hjemkøbt for 3 mill. kr. danske stats- og kommuneobligationer fra udlandet (post 7 c).

Under post 7 d er opført afdragene på de statslige institutioners og bankernes langfristede mellemværender. På aktivsiden er afdraget 29 mill. kr., hvoraf de 25 mill. kr. udgør den sidste rest af den i 1947 ydede hesteeksportkredit til Polen på 74 mill. kr. De resterende 4 mill. kr. er modtagne afdrag på det konsoliderede tilgodehavende i Norge. På den udenlandske gæld er afdraget 67 mill. kr., der fordeler sig med 64 mill. kr. på de egentlige statslån og 3 mill. kr. på Hypotekbankens og de dermed forbundne institutioners lån. Den stærke stigning i afdragene sammenlignet med 1949 skyldes navnlig, at afdragene på den konsoliderede gæld allerede i 1950 har udgjort 19 mill. kr. Det bemærkes, at post 7 d omfatter alle i årets løb forfaldne afdrag uden hensyn til, om overførsel har fundet sted, medens de beløb, hvormed de faktiske overførseler til udlandet afviger herfra, indgår i bevægelserne på passivsiden under andre kortfristede mellemværender (post 8 e).

I Statens og bankernes kortfristede nettogæld (post 8) er der sket en nedgang på 204 mill. kr., der for en væsentlig del må ses i forbindelse med den omtalte modsatte bevægelse i de langfristede mellemværender. På Nationalbankens betalings- og clearingaftalekonti har formindskelsen af nettogælden således andraget 425 mill. kr., hvorved skal bemærkes, at de konsoliderede mellemværender med E.P.U.-landene hidrører fra disse konti.

Over for Den europæiske Betalingsunion (post 8 b) var gælden indtil udgangen af 1950 vokset til 265 mill. kr., hvilket er ganske tæt op ad grænsen for Danmarks 1. tranche i unionen, der som nævnt andrager 269,4 mill. kr.

I gælden til Interfond og Interbank (post 8 c) er der i 1950 kun sket uvæsentlige bevægelser.

Andre kortfristede mellemværender med statslige institutioner og banker (post 8 d) er steget betydeligt på både aktiv- og passivside, og resultatet er blevet en forøgelse af nettogælden på 21 mill. kr.

I de øvrige kortfristede mellemværender (post 8 e) er der sket en væsentlig forøgelse af tilgodehavenderne og formindskelse af gælden, således at nettogælden er nedbragt med 65 mill. kr. I denne post indgår bevægelserne på kapitalbalancen ikke alene på post 10 i tabel 1, men også på post 8, der angiver de forfaldne, ikke-transfererede renter og afdrag på de statslige institutioners gæld. Der er som tidligere omtalt i 1950 ud over et beløb svarende til de i dette år forfaldne renter og afdrag overført 20 mill. kr. til amortisation og hjemkøb af obligationer vedrørende dollarlånene.

Af monetært guld (post 9) er der i 1950 kun udført ubetydelige mængder, der i medfør af overenskomsten med Den internationale Valutafond er betalt i afgifter til denne som følge af, at fondens beholdning af danske kroner fortsat overstiger kroneværdien af Danmark kvote i fonden.

Inden for den private sektor af betalingsbalancen udviser de samlede langfristede mellemværender (post 10) en formindskelse af netto-passiverne med 7 mill. kr. For de enkelte undergrupper vedkommende er der dog sket noget større forskydninger. Således er de direkte investeringer (post 10 a) på aktivside vokset med 16 mill. kr. og på passivside med 34 mill. kr., i hvilken forbindelse dog skal fremhæves, at denne post foruden aktier i datterselskaber og kapitalinteresser af varig karakter i filialer tillige omfatter alle andre mellemværender, også af løbende forretningsmæssig art, mellem datterselskab og moderselskab samt mellem filial og hovedsæde.

For de øvrige obligationer og aktiers vedkommende (posterne 10 b og 10 c), bortset fra de statslige institutioners og kommunernes hjemkøb af egne obligationer til amortisation, er som forøgelse af ak-

tiverne opført nettokøbet af udenlandske værdipapirer og som forøgelse af passiverne nettosalget af danske værdipapirer, således som det for 1950 fremgår af nedenstående oversigt.

	Køb Mill. kr.	Salg Mill. kr.	Nettokøb Mill. kr.
Danske obligationer.....	17	13	4
nemlig:			
Statsobligationer.....	5	7	- 2
Hypotekbankobligationer m. v.	1	1	—
Kommuneobligationer.....	1	2	÷ 1
Kredit- og hypotekforeningsobligationer.....	3	1	2
Andre danske obligationer.....	7	2	5
Udenlandske obligationer.....	11	18	÷ 7
Danske aktier.....	9	3	6
Udenlandske aktier.....	10	25	÷ 15
Værdipapirer i alt...	47	59	÷ 12

Der er i 1950 foretaget nettosalg af obligationer for 3 mill. kr. og af aktier for 9 mill. kr., således at resultatet for de to poster under eet har været en forøgelse af nettopassiverne med 12 mill. kr.

Som afdrag på langfristede mellemværender (post 10 d) er fra udlandet til Danmark opført 6 mill. kr. og i modsat retning 35 mill. kr., herunder 11 mill. kr. afdrag på kommunernes langfristede gæld.

Under bevægelserne i de øvrige langfristede mellemværender (post 10 e) er indbefattet dels den langfristede långivning, dels som formindskelse af aktiverne det under afsnittet om kapitalbalancen omtalte beløb på 5 mill. kr., der i 1950 blev tilkendt danske rederier som erstatning og godtgørelse for sejlads i allieret tjeneste under krigen. Den omhandlede post har givet en samlet nettoudgift på 8 mill. kr.

De kortfristede mellemværender vedrørende kommunerne og de private virksomheder m. v., excl. bankerne (post 11) udviser en forøgelse af nettogælden på 117 mill. kr., fordelt med 64 mill. kr. på mellemværenderne med udenlandske banker (post 11 a) og 53 mill. kr. på andre kortfristede mellemværender (post 11 b). Den sidstnævnte post omfatter bl. a. bevægelserne i de forfaldne, ikke-transferede ren-

Tabel 11. Overskud og underskud på visse hovedgrupper af betalingsbalancens poster i årene 1946—50.

Surplus and deficit of some main-groups of items of the balance of payments, 1946—50.

	Underskud på varer og tjenester <i>deficit of goods and services</i>	Nettoindtægter af gave-ydelse, krigsskadeserstatninger o.l. <i>net receipts of donations</i>	Underskud på de løbende poster <i>deficit of current transactions</i>	Overskud på kapital- og monetære guldbevælgelser <i>surplus of movement of capital and monetary gold</i>	Fejl og udeladelser <i>errors and omissions</i>
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
1950.....	829	456	373	356	17
1949.....	272	484	÷ 212	÷ 192	÷ 20
1948.....	288	76	212	183	29
1947.....	303	÷ 115	418	379	39
1946.....	769	÷ 109	878	973	÷ 95
Tils. 1946—50 total ...	2 461	792	1 669	1 699	÷ 30

ter og afdrag af kommunernes langfristede gæld (jfr. tabel 1, post 18); men der er i 1950 på denne post kun afdraget 1 mill. kr.

I tabel 11 er vist saldiene på de vigtigste hovedgrupper af betalingsbalancens poster i årene 1946—50.

Der har i løbet af de fem år været et samlet underskud på balancen over varer og tjenester på 2 461 kr., hvoraf ca. en trediedel falder på hvert af årene 1946 og 1950, medens den resterende trediedel er omtrent ligeligt fordelt mellem de mellemliggende år. Af dette underskud er i alt 792 mill. kr. blevet dækket ved nettoindtægterne af gaver, krigsskadeserstatninger og lignende ydelser, der er præsteret

	Mill. kr.
Marshallgaver	1 046
Underhold af tyske flygtninge	÷ 375
Eftergivelse af gæld til Sverige	57
Beslaglæggelse af tyske og japanske aktiver.....	57
Krigsskadeserstatninger fra Tyskland.....	30
UNRRA-hjælp til Polen.....	÷ 23

Tilsammen... 792

Tabel 12. Udlignende statslig finansiering i årene 1946—50.
Compensatory official financing, 1946—50.

	1950	1949	1948	1947	1946	I alt 1946 -50
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
Marshallhjælp { gaver <i>grants</i>	436	484	126	—	—	1 046
ERP aid { lån <i>loan</i>	—	66	83	—	—	149
Interbanklån <i>IBRD loan</i>	—	36	150	6	—	192
Træk på Interfond <i>IMF advance</i>	—	—	33	17	—	50
Eximbanklån <i>Export-import bank loan</i>	—	—	24	—	31	55
Surplus stores kredit <i>surplus stores credit</i>	—	0	5	1	—	6
Træk på svenske krediter <i>receipt of Swedish credit</i>	—	—	18	2	57	77
Danske krediter til Polen og Ungarn <i>Danish loans to Poland and Hungary</i>	—	—	÷ 5	÷ 74	—	÷ 79
Konsolidering af mellemværender med EPU-lande (netto) <i>consolidation of accounts with EPU countries (net)</i>	517	—	—	—	—	517
Træk på EPU <i>EPU advance</i>	265	—	—	—	—	265
Forskydninger på betalings- og clearingaftalekonti <i>payments and clearing agreements:</i>						
Formindskelse af tilgodehavender <i>decrease of assets</i>	158	÷ 140	÷ 65	130	77	160
Forøgelse af gæld <i>increase of liabilities</i>	÷ 583	÷ 107	÷ 94	81	646	÷ 57
Forskydninger i andre kortfristede mellemværender (netto) <i>other short-term balances (net)</i>	÷ 44	90	÷ 27	9	÷ 17	11
Tilsammen <i>total</i>	749	429	248	172	794	2 392

uden vederlag. Af omstående oversigt fremgår, hvorledes nævnte beløb er sammensat. Med positive beløb indgår Marshallhjælpen, eftergivelsen af en gæld til Sverige, beslaglæggelsen af tyske og japan-ske aktiver her i landet og de fra Tyskland modtagne krigsskades-

erstatninger, herunder en anslået værdi på 10 mill. kr. af tyske skibe, der blev tildelt Danmark i 1946. I negativ retning virker udgifterne til underhold af de tyske flygtninge, der opholdt sig i Danmark efter krigen, samt den hjælp, som Danmark gennem UNRRA ydede Polen i 1946.

Underskudet på samtlige løbende poster har herefter for hele femåret andraget 1 669 mill. kr., og tilsvarende er kapitalindtægterne og den monetære guldudførsel opgjort til 1 699 mill. kr., hvoraf guldudførselen udgør 29 mill. kr. Kun i 1949 har der været overskud på de løbende poster.

Den væsentligste del af efterkrigsårenes underskud på balancen over varer og tjenester er som vist i tabel 12 blevet dækket ved transaktioner, som man med forbillede i Den internationale Valutafonds betalingsbalancestatistik kan betegne som udlignende statslig finansiering (compensatory official financing). Herved forstås enhver finansiering, som myndighederne foretager med det formål at afhjælpe en skævhed i valutabalancen.

Alle disse poster, bortset fra Marshallgaverne, hidrører fra Statens og bankernes sektor af betalingsbalancens kapitalposter. Kun sådanne poster er holdt udenfor, hvis størrelse må antages at have været upåvirket af betalingsbalancens aktuelle stilling, hvilket f. eks. gælder kontraktmæssige afdrag på tidligere stiftet gæld og optagelse af lån til specielle formål. I en række tilfælde kan det være vanskeligt at afgøre, om en kapitaltransaktion fra Statens eller bankernes side skal regnes som værende af den nævnte specielle karakter, eller almindelige valutahensyn har været afgørende.

I alt har den udlignende statslige finansiering i de omhandlede fem år andraget omtrent 2 400 mill. kr. Heraf udgør Marshallhjælpen halvdelen, medens de største beløb iøvrigt falder på konsolideringen af mellemværenderne med forskellige E.P.U.-lande, trækket på E.P.U., Interbanklånet og forskydningerne på betalings- og clearingaftalekontiene.

Tabel 13. Udenlandske betalinger sammenlignet med udenlandske transaktioner i årene 1948—50.

Foreign money transfers compared with foreign transactions 1948—50.

	Indtægter <i>credit</i>		Udgifter <i>debit</i>		Nettoindtægter <i>net credit</i>			
	Beta- linger <i>money transfers</i>	Trans- aktioner <i>trans- actions</i>	Beta- linger <i>money transfers</i>	Trans- aktioner <i>trans- actions</i>	Beta- linger <i>money transfers</i>	Trans- aktioner <i>trans- actions</i>	Forskel <i>diffe- rence</i>	
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	
1. Samlet vareindførsel og -udførsel <i>total imports and exp.</i>	1950	4 687	4 746	5 472	5 447	÷ 785	÷ 701	÷ 84
	1949	3 449	3 644	3 744	3 872	÷ 295	÷ 228	÷ 67
2. Danske skibes indtægter og udgifter <i>Danish ships' receipts and expenditures ...</i>	1950	399	649	196	380	203	269	÷ 66
	1949	339	537	199	310	140	227	÷ 87
3. Rejser <i>foreign travels ...</i>	1950	158	150	212	210	÷ 54	÷ 60	6
	1949	127	110	164	160	÷ 37	÷ 50	13
4. Renter, aktieudbytter o. l. <i>investment income ...</i>	1950	26	36	119	123	÷ 93	÷ 87	÷ 6
	1949	20	35	113	110	÷ 93	÷ 75	÷ 18
5. Varer og tjenester isøvrigt <i>other goods and services ...</i>	1950	493	295	607	545	÷ 114	÷ 250	136
	1949	398	215	457	361	÷ 59	÷ 146	87
Varer og tjenester tilsammen <i>total goods and services</i>	1950	5 763	5 876	6 606	6 705	÷ 843	÷ 829	÷ 14
	1949	4 333	4 541	4 677	4 813	÷ 344	÷ 272	÷ 72
	1948	3 481	3 649	3 784	3 937	÷ 303	÷ 288	÷ 15
6. Gaveydelse og ikke-valutamæssige kapitalbevægelser ¹⁾ (netto) <i>donations and non-monet. cap. movem.¹⁾ (net)</i>	1950	889	894	—	—	889	894	÷ 5
	1949	631	529	—	—	631	529	102
	1948	369	295	—	—	369	295	74
7. Fejl og udeladelse i transaktionsopgørelsen (netto) <i>errors and omissions by recording of transactions (net)</i>	1950	—	17	—	—	—	17	÷ 17
	1949	—	—	—	20	—	÷ 20	20
	1948	—	29	—	—	—	29	÷ 29
Samtlige betalinger <i>all money transfers ...</i>	1950	6 652	6 787	6 606	6 705	46	82	÷ 36
	1949	4 964	5 070	4 677	4 833	287	237	50
	1948	3 850	3 973	3 784	3 937	66	36	30

¹⁾ I betalingsopgørelsen er udeladt bevægelserne i kortfristede mellemværender i *the record of money transfers is not included movement of short-term accounts.*

c. Udenlandske betalinger sammenlignet med udenlandske transaktioner.

Medens den i det foregående opstillede betalingsbalance som tidligere fremhævet tilsigter en opgørelse over værdien af de inden for en periode foretagne udenlandske transaktioner uden hensyn til beta-

lingstidspunktet, giver et i de senere år gennem bankerne og enkelte større erhvervsvirksomheder m. v. indhentet materiale mulighed for en opgørelse over de i en periode stedfundne udenlandske betalinger, fordelt efter arten af de transaktioner, der har givet årsag til betalingerne.

I tabel 13 er for årene 1949 og 1950 foretaget en sammenstilling post for post af betalingsopgørelsen og transaktionsopgørelsen. Til udenlandske betalinger er foruden monetære guldbevægelser i det store og hele henregnet alle bevægelser i de kortfristede mellemværender med udenlandske banker samt i de danske bankers øvrige kortfristede gæld til udlandet. Svarende hertil er der i transaktionstallene for ikke-valutamæssige kapitalposter (tabel 13, post 6) kun indbefattet den del af kapitalbevægelserne (jfr. tabel 10), der ikke er at betragte som betalinger i forannævnte betydning.

Det fremgår af tabellen, at der på flere af posterne er betydelige forskelle mellem tallene i de to opgørelser. Dette gælder ikke mindst indtægterne og udgifterne hver for sig, hvor afvigelserne delvis skyldes, at der til en vis grad og i ulige omfang er foretaget nettoposteringer, således som det f. eks. er tilfældet med danske skibes indtægter og udgifter.

Også for nettoindtægternes vedkommende forekommer der ret store afvigelser. En del heraf har sin forklaring i den principielle forskel mellem de to opgørelsesmåder, idet forskellen mellem betalingsopgørelsens og transaktionsopgørelsens tal for posterne vedrørende varer og tjenester indeholder forskydningerne i de kortfristede, ikke-valutamæssige mellemværender, ligesom disse forskydninger med modsat fortegn indgår i forskellen mellem de to opgørelser under post 6 (jfr. tabel 13, note 1). Hertil kommer imidlertid, at der i transaktionsopgørelsen er tilstræbt en fob-vurdering af både eksporten og importen, hvorimod betalingsopgørelsens tal er en blanding af fob- og cif-tal, alt efter de vilkår, hvorpå handelen i det enkelte tilfælde er afsluttet.

Hvis f. eks. varer importeres cif dansk havn og transporteres hertil på dansk køl, posteres fragten i betalingsopgørelsen som en ud-

Tabel 14. Udenlandske betalinger¹⁾
Foreign money transfers 1950^{a)}

	Januar	Febr.	Marts
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
Indtægter credit			
Samlet vareudførsel <i>total exports</i>	362	312	356
Danske skibes indtægter <i>Danish ships' receipts</i>	36	28	32
Udlændinges rejser i Danmark <i>foreigners' travels in Denmark</i>	6	5	7
Renter, aktieudbytter o. l. <i>investment income</i>	2	1	2
Varer og tjenester iøvrigt <i>other goods and services</i>	42	33	40
Varer og tjenester tilsammen <i>total goods and services</i>	448	379	437
Gaveydelse og langfristede kapitalbevægelser <i>donations and long-term capital movement</i>	71	31	39
Indtægter i alt <i>credit, total</i>	519	410	476
Udgifter debit			
Samlet vareindførsel <i>total imports</i>	392	404	467
Danske skibes udgifter <i>Danish ships' expenditures</i>	14	17	16
Danskes rejser i udlandet <i>Danes' travels abroad</i>	10	9	12
Renter, aktieudbytter o. l. <i>investment income</i>	19	6	6
Varer og tjenester iøvrigt <i>other goods and services</i>	45	48	42
Varer og tjenester tilsammen <i>total goods and services</i>	480	484	543
Gaveydelse og langfristede kapitalbevægelser <i>donations and long-term capital movement</i>	14	15	31
Udgifter i alt <i>debit, total</i>	494	499	574
Nettoindtægter net credit			
Samlet vareindførsel og -udførsel <i>total imports and exports</i> ..	÷ 30	÷ 92	÷ 111
Andre varer og tjenester <i>other goods and services</i>	÷ 2	÷ 13	5
Varer og tjenester tilsammen <i>total goods and services</i>	1950..	÷ 32	÷ 105
	1949..	÷ 77	÷ 74
	1948..	9	78
Gaveydelse og langfristede kapitalbevægelser <i>donations and long-term capital movement</i>	1950..	57	16
	1949..	74	59
	1948..	16	15
Nettoindtægter i alt <i>net credit, total</i>	1950..	25	÷ 89
	1949..	÷ 3	÷ 15
	1948..	25	93

¹⁾ Excl. valutaomlægninger excl. conversions of exchange.

1950, fordelt på de enkelte måneder.

distribution by month.

April	Maj	Juni	Juli	August	Septbr.	Oktbr.	Novbr.	Decbr.	Tils. total
Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
293	358	399	396	401	412	461	466	471	4 687
33	27	36	32	33	42	27	40	33	399
9	14	17	28	26	16	14	9	7	158
4	4	3	1	3	1	2	1	2	26
38	46	53	35	38	37	39	49	43	493
377	449	508	492	501	508	543	565	556	5 763
58	55	62	618	46	33	63	43	50	1 169
435	504	570	1 110	547	541	606	608	606	6 932
375	412	472	431	527	507	551	481	453	5 472
15	17	18	15	14	20	16	19	15	196
12	17	26	37	27	22	20	11	9	212
13	10	16	10	4	7	10	5	13	119
37	41	61	52	43	48	78	53	59	607
452	497	593	545	615	604	675	569	549	6 606
8	12	18	91	10	8	39	16	18	280
460	509	611	636	625	612	714	585	567	6 886
÷ 82	÷ 54	÷ 73	÷ 35	÷ 126	÷ 95	÷ 90	÷ 15	18	÷ 785
7	6	÷ 12	÷ 18	12	÷ 1	÷ 42	11	÷ 11	÷ 58
÷ 75	÷ 48	÷ 85	÷ 53	÷ 114	÷ 96	÷ 132	÷ 4	7	÷ 843
÷ 81			÷ 69	16	÷ 103	55	70	÷ 26	÷ 344
11	÷ 59	÷ 28	÷ 42	÷ 36	÷ 93	÷ 84	÷ 55	÷ 54	÷ 303
50	43	44	527	36	25	24	27	32	889
177			41	33	99	68	36	÷ 12	631
71	3	24	41	24	22	50	26	56	369
÷ 25	÷ 5	÷ 41	474	÷ 78	÷ 71	÷ 108	23	39	46
96			÷ 28	49	÷ 4	123	106	÷ 38	287
82	÷ 56	÷ 4	÷ 1	÷ 12	÷ 71	÷ 34	÷ 29	2	66

gift under vareindførselen (post 1) og indgår på den anden side i danske skibes indtægter (post 2). For et vareparti, der eksporteres cif udenlandsk havn med fremmed skib, indbefattes fragten dels under vareudførselen, dels på udgiftssiden under post 5. Der kan således ske væsentlige forskydninger mellem posterne 1, 2 og 5.

For så vidt angår nettobeløbene for samtlige betalinger, udgør forskellen mellem de to opgørelser i 1948, 1949 og 1950 henholdsvis 30, 50 og ÷ 36 mill. kr., der formentlig i hovedsagen må forklares ved unøjagtigheder i opgørelserne.

d. Fordeling på måneder.

I modsætning til transaktionsopgørelsen foreligger betalingsopgørelsen månedsvis, således som det er vist i tabel 14. Det fremgår heraf, at betalingerne til og fra udlandet har fordelt sig ret ujævnt på årets måneder.

For samtlige varer og tjenester under eet har betalingerne f. eks. i 1950 svinget mellem en nettoindtægt på 7 mill. kr. i december og en nettoudgift på 132 mill. kr. i oktober. Størstedelen af disse svingninger hidrører fra betalingerne for vareindførselen og -udførselen. Af de øvrige poster vedrørende varer og tjenester udviser indtægterne af udlændinges rejser i Danmark og udgifterne til danskes rejser i udlandet en tydelig sæsonpræget bevægelse. Endvidere har der været betydelige ujævnheder i betalingerne vedrørende varer og tjenester iøvrigt, medens svingningerne på de resterende poster kun har haft et forholdsvis beskedent omfang.

I tallene for gaveydelse og langfristede kapitalbevægelser indgår for juli 1950 konsolideringen af mellemværenderne med forskellige E.P.U.-lande, på indtægtssiden med 564 mill. kr. og på udgiftssiden med 51 mill. kr. Også bortset fra denne måned udviser tallene ret væsentlige bevægelser. I december 1949 var der således en merudgift på 12 mill. kr., medens der i september samme år havde været en merindtægt på 99 mill. kr. De samlede månedlige nettobetalinger over for udlandet har ligeledes undergået meget betydelige svingninger.

e. Fordeling på områder, lande og møntsorter.

I tabellerne 15 og 16 er foretaget en fordeling af Danmarks udenlandske betalingsbalance for årene 1948—50 på de indledningsvis definerede områder samt på en række af de vigtigste enkeltlande.

Som hovedregel har kriteriet for den geografiske placering af en transaktion været den udenlandske deltagers bopæl. Således er f. eks. udenrigshandelen fordelt efter salgsland og købsland, ligesom renteindtægter og -udgifter er anbragt under det land, hvor debitor, resp. kreditor, er bosiddende.

En vigtig undtagelse fra den almindelige regel danner bevægelserne i de kortfristede udenlandske mellemværender, hvilket er en følge af, at disse bevægelser ikke indgår på betalingsbalancen med bruttobeløbene for samtlige transaktioner, men med nettoændringerne i gælden og tilgodehavenderne inden for perioden.

Medens således dansk salg af engelske statsobligationer til Frankrig posteres som en kapitalindtægt fra dette land, vil en overførsel til Frankrig af et kortfristet tilgodehavende i England indgå på balancen som en kapitalindtægt fra England. Denne fremgangsmåde indebærer, at betalingsbalancens samlede indtægter og udgifter over for hvert område for sig kun kan komme til at saldere, såfremt der på balancen indføres en post der korrigerer for det nævnte forhold. En sådan post findes i tabel 15 under betegnelsen »Flersidige Betalinger« (multilateral settlements). I det omtalte eksempel, hvor tilgodehavender i England anvendes til betalinger i Frankrig, skulle det overførte beløb under flersidige betalinger posteres som en udgift på England og en indtægt på Frankrig.

I de tilfælde, hvor medkontrahenten blot er at betragte som agent for en anden virksomhed, opføres beløbet så vidt muligt under det land, hvor den pågældende virksomhed er beliggende. Dette har navnlig betydning for så vidt angår fragter og andre transportomkostninger mellem landene, idet sådanne beløb under alle forhold posteres som en udgift direkte fra importlandet til transportselskabets hjemland, uanset om fragten som ved cif-handel i virkeligheden er betalt af

det eksporterende land, der bagefter får beløbet refunderet af importlandet som en del af varernes pris. Som følge af, at eksportøren således optræder som mellemmand mellem importøren og transportselskabet, vil der i betalingsbalancen over for de enkelte områder fremkomme en skævhed, med mindre der foretages en modpostering under de flersidige betalinger.

Tabel 15. Betalingsbalancen i årene
Balance of payments

	£-området £-area			Kontinentale O.E.E.C.-lande <i>Continental OEEC-countries</i>			Østeuropæiske lande <i>East European countries</i>			
	Ind- tægter <i>credit</i>	Ud- gifter <i>debit</i>	Netto- ind- tægter <i>net credit</i>	Ind- tægter <i>credit</i>	Ud- gifter <i>debit</i>	Netto- ind- tægter <i>net credit</i>	Ind- tægter <i>credit</i>	Ud- gifter <i>debit</i>	Netto- ind- tægter <i>net credit</i>	
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	
Løbende poster <i>current transactions.</i>										
1. Samlet indførsel og udførsel (begge fob) <i>total imports and exports (both f.o.b.)</i>	1950 1949 1948	2051 1654 923	1872 1332 889	179 322 34	1925 1371 1180	2249 1265 1130	+324 106 50	132 182 217	244 290 331	+112 +108 +114
2. Søtransport <i>ocean shipping.</i>	1950 1949 1948	192 160 122	174 104 76	18 56 46	316 235 230	398 252 181	-82 -17 49	11 19 12	7 6 13	4 13 +1
3. Udenlandsrejser <i>foreign travels</i>	1950 1949 1948	23 22 13	28 16 20	+5 6 +7	100 74 30	165 130 61	+65 +56 -31	0 0 1	0 1 1	0 +1 0
4. Renter, aktieudbytter o. l. <i>investment income</i>	1950 1949 1948	8 3 6	21 22 23	+13 +19 +17	8 7 11	37 36 38	+29 +29 +27	0 0 0	1 0 0	+1 0 0
5. Varer og tjenester iøvrigt <i>other goods and services</i>	1950 1949 1948	33 28 30	32 24 19	1 4 11	76 56 104	38 32 29	38 24 75	+2 — 2	0 2 5	+2 +2 +3
6. Gaveydelse <i>donations</i>	1950 1949 1948	— — —	— — —	— — —	77 100 27	34 21 60	43 79 +23	— — —	— — —	— — —
I alt løbende poster <i>total current transactions</i>	1950 1949 1948	2307 1867 1094	2127 1498 1027	180 369 67	2502 1843 1582	2921 1736 1489	+419 107 93	141 201 232	252 299 350	+111 +98 +118
7. Flersidige betalinger <i>multilateral settlements</i>	1950 1949 1948	107 72 96	348 148 115	+241 +76 +19	651 177 76	267 121 170	384 56 -94	46 36 66	2 2 3	44 34 63
8. Fejl og udeladelser <i>errors and omissions.</i>	1950 1949 1948	+4 +46 19	+113 9 40	56 18 +17

Den betydeligste af betalingsbalancens poster, vareindførselen og -udførselen (tabel 15, post 1), udviser for alle tre år underskud over for U.S.A. og Kanada samt Latinamerika og de østeuropæiske lande, men overskud over for £-området, således som det også fremgår af tabel 17, hvor handelstallene for de nævnte år er sammenstillet med de tilsvarende tal for 1938, 1946 og 1947. Når det tages i betragtning, at

1948—50, fordelt på områder.

1948—50, regional distribution.

Øvrige Europa <i>rest of Europe</i>			U.S.A. og Kanada <i>USA and Canada</i>			Latinamerika <i>Latin America</i>			Resten af verden <i>rest of World</i>			I alt <i>total</i>		
Ind- tægter <i>credit</i>	Ud- gifter <i>debit</i>	Netto- ind- tægter <i>net credit</i>	Ind- tægter <i>credit</i>	Ud- gifter <i>debit</i>	Netto- ind- tægter <i>net credit</i>	Ind- tægter <i>credit</i>	Ud- gifter <i>debit</i>	Netto- ind- tægter <i>net credit</i>	Ind- tægter <i>credit</i>	Ud- gifter <i>debit</i>	Netto- ind- tægter <i>net credit</i>	Ind- tægter <i>credit</i>	Ud- gifter <i>debit</i>	Netto- ind- tægter <i>net credit</i>
Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
281	298	÷17	138	472	÷334	131	162	÷31	88	150	÷62	4746	5447	÷701
195	232	÷37	128	590	÷462	52	110	÷58	62	53	9	3644	3872	÷228
188	151	37	190	441	÷251	40	163	÷123	44	12	32	2782	3117	÷335
20	46	÷26	114	108	6	52	23	29	94	69	25	799	825	÷26
15	36	÷21	78	120	÷42	40	16	24	90	52	38	637	586	51
25	24	1	68	147	÷79	37	14	23	73	45	28	567	500	67
5	3	2	22	12	10	0	0	0	0	2	÷2	150	210	÷60
3	2	1	11	11	0	0	0	0	0	0	0	110	160	÷50
1	1	0	5	7	÷2	0	0	0	0	0	0	50	90	÷40
1	0	1	4	63	÷59	8	0	8	7	1	6	36	123	÷87
0	0	0	2	48	÷46	5	0	5	18	4	14	35	110	÷75
0	0	0	2	37	÷35	3	1	2	11	1	10	33	100	÷67
8	2	6	10	9	1	2	0	2	18	19	÷1	145	100	45
5	1	4	7	4	3	1	0	1	18	22	÷4	115	85	30
6	1	5	6	4	2	1	0	1	18	22	÷4	167	80	87
—	—	—	413	—	413	—	—	—	—	—	—	490	34	456
—	—	—	405	—	405	—	—	—	—	—	—	505	21	484
—	—	—	99	—	99	—	—	—	—	—	—	126	50	76
315	349	÷34	701	664	37	193	185	8	207	241	÷34	6366	6739	÷373
218	271	÷53	631	773	÷142	98	126	÷28	188	131	57	5046	4834	212
220	177	43	370	636	÷266	81	178	÷97	146	80	66	3725	3937	÷212
37	7	30	93	79	14	95	47	48	16	295	÷279	1045	1045	—
9	4	5	89	96	÷7	16	4	12	19	43	÷24	418	418	—
1	19	÷18	228	188	40	44	5	39	52	63	÷11	563	563	—
...	...	3	40	÷13	48	17
...	...	28	÷16	6	÷19	÷20
...	...	2	÷55	67	÷27	29

(fortsættes)

Tabel 15 (fortsat). Betalingsbalancen i
 Balance of payments

	£-området £-area			Kontinentale O.E.E.C.-lande Continental OEEC-countries			Østeuropæiske lande East European countries			
	Forøgelse af increase of			Forøgelse af increase of			Forøgelse af increase of			
	Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities	Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities	Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities	
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	
Kapital- og monetære guldbevæ- gelser <i>movement of capital and monetary gold.</i>										
Statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions.</i>										
9. Langfristede mellemværender <i>long-term</i>	1950 1949 1948	6 3 0	412 ÷12 ÷19	406 ÷15 ÷19	43 ÷3 0	82 ÷21 ÷12	39 ÷18 ÷12	+25 ÷30 ÷19	— 0 0	25 30 19
10. Kortfristede mellemværender samt monetært guld <i>short- term and monetary gold</i>	1950 1949 1948	80 8 22	÷306 ÷182 ÷57	÷386 ÷190 ÷79	÷140 171 50	÷58 62 ÷26	82 ÷109 ÷76	22 3 ÷25	÷4 ÷5 15	÷26 ÷8 40
Private virksomheder excl. banker <i>private, excluding banking institutions</i>										
11. Langfristede mellemværender <i>long-term</i>	1950 1949 1948	+3 ÷6 ÷4	÷11 ÷14 5	÷8 ÷8 9	0 ÷33 ÷9	4 ÷7 ÷8	4 26 1	÷2 ÷2 ÷1	0 0 0	2 2 1
12. Kortfristede mellemværender <i>short-term</i>	1950 1949 1948	21 19 10	74 ÷15 32	53 ÷34 22	37 ÷19 27	60 ÷90 75	23 ÷71 48	5 3 ÷1	15 25 11	10 22 12
I alt kapital- og monetære guldbev. <i>total movement of capital and monetary gold</i>	1950 1949 1948	104 24 28	169 ÷223 ÷39	65 ÷247 ÷67	÷60 116 68	88 ÷56 29	148 ÷172 ÷39	— ÷26 ÷46	11 20 26	11 46 72

¹⁾ Trækket på Den internationale Valutafond samt lånet i Den Internationale Genopbygningsbank er posteret

den samlede udførselsværdi i 1950 var tre gange så stor som i 1938, udviser Danmarks samhandel med alle områderne, undtagen £-området, i det store og hele et underskud af omtrent samme størrelsesorden i de to nævnte år; men medens det samlede underskud over for disse områder i 1938 på 281 mill. kr. blev mere end opvejet af et overskud over for £-området på 340 mill. kr., androg det tilsvarende overskud i 1950 kun 179 mill. kr. mod et underskud over for den øvrige verden på 880 mill. kr. Angående årene 1946—49 skal bemærkes, at der sammenlignet med 1938 har været et uforholdsmæssigt

årene 1948—50, fordelt på områder.

1948—50, regional distribution.

Øvrige Europa <i>rest of Europe</i>			U.S.A. og Kanada ¹⁾ <i>USA and Canada</i>			Latinamerika <i>Latin America</i>			Resten af verden ¹⁾ <i>rest of World</i>			I alt <i>total</i>		
Forøgelse af <i>increase of</i>			Forøgelse af <i>increase of</i>			Forøgelse af <i>increase of</i>			Forøgelse af <i>increase of</i>			Forøgelse af <i>increase of</i>		
Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities	Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities	Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities	Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities	Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities
Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
—	—	—	—	÷20	÷20	—	—	—	—	—	—	—	24	450
0	0	0	0	79 ¹⁾	79	0	0	0	0	0	0	÷30	46	76
0	0	0	0	251 ¹⁾	251	0	0	0	0	÷2	÷2	÷19	218	237
18	20	2	97	÷14	÷111	14	÷13	÷27	3	265	262	94	÷110	÷204
÷3	18	21	÷67	48	115	14	25	11	—	3	3	126	÷31	÷157
19	÷18	÷37	13	43 ¹⁾	30	18	—	÷18	÷4	÷17	÷13	93	÷60	÷153
0	0	0	6	14	8	5	0	÷5	÷7	÷15	÷8	÷1	÷8	÷7
÷1	0	1	27	÷4	÷31	4	0	÷4	÷6	1	7	÷17	÷24	÷7
÷1	0	1	4	÷3	÷7	÷14	0	14	6	÷1	÷7	÷19	÷7	12
2	1	÷1	÷16	16	32	6	÷5	÷11	÷10	1	11	45	162	117
÷1	÷3	÷2	÷11	÷9	2	4	7	3	18	÷6	÷24	13	÷91	÷104
2	11	9	÷17	÷10	7	11	6	÷5	÷26	÷32	÷6	6	93	87
20	21	1	87	÷4	÷91	25	÷18	÷43	÷14	251	265	162	518	356
÷5	15	20	÷51	114	165	22	32	10	12	÷2	÷14	92	÷100	÷192
20	÷7	÷27	—	281	281	15	6	÷9	÷24	÷52	÷28	61	244	183

under U.S.A. og Kanada the IMF drawing and the IBRD loan have been entered in the column: USA and Canada.

stort underskud over for den vestlige halvkugle. Over for £-området var der i 1946 et underskud på omtrent 700 mill. kr.

Sammenlignet med handelsbalancens tal er saldierne på de øvrige poster i tabel 15 vedrørende varer og tjenester af forholdsvis ringe størrelsesorden.

For så vidt angår søtransporten (post 2), har der i de tre omhandlede år været overskud over for £-området, Latinamerika og Resten af Verden, medens de andre områder skiftevis udviser overskud og underskud.

Af rejsesamkvetmet med udlandet (post 3) falder den overvejende del på O.E.E.C.-landene. I 1950 var der over for de kontinentale O.E.E.C.-lande og £-området et underskud på henholdsvis

Tabel 16. Betalingsbalancen i årene
Balance of payments

	Norge <i>Norway</i>			Sverige <i>Sweden</i>			Finland <i>Finland</i>			
	Indtægter <i>credit</i>	Udgifter <i>debit</i>	Nettoindtægter <i>net credit</i>	Indtægter <i>credit</i>	Udgifter <i>debit</i>	Nettoindtægter <i>net credit</i>	Indtægter <i>credit</i>	Udgifter <i>debit</i>	Nettoindtægter <i>net credit</i>	
<i>Løbende poster</i>										
<i>current transactions</i>										
Samlet indførsel og udførsel (fob) <i>total imports and exports (f.o.b.)</i>	1950...	180	186	+6	300	448	+148	198	175	23
	1949...	200	148	52	204	277	-73	129	133	+4
	1948...	186	134	52	217	213	4	159	121	38
Søtransport <i>ocean shipping</i>	1950...	57	113	+56	50	96	-46	17	43	+26
	1949...	47	76	+29	42	67	-25	11	35	+24
	1948...	39	62	+23	22	31	-9	18	22	+4
Andre løbende poster <i>other current transactions</i>	1950...	41	23	18	83	104	+21	13	3	10
	1949...	40	19	21	62	103	+41	8	2	6
	1948...	22	28	+6	44	51	+7	7	1	6
I alt løbende poster <i>total current transactions</i>	1950...	278	322	+44	433	648	+215	228	221	7
	1949...	287	243	44	308	447	+139	148	170	+22
	1948...	247	224	23	283	295	+12	184	144	40
Fejl og udeladelser (incl. flersidige betalinger) <i>errors and omissions (incl. multi-lateral settlements)</i>	1950...	+21	280	14
	1949...	24	105	18
	1948...	38	36	+16
<i>Forøgelse af</i>										
<i>increase of</i>										
	Forøgelse af <i>increase of</i>			Forøgelse af <i>increase of</i>			Forøgelse af <i>increase of</i>			
	Akti- ver <i>assets</i>	Passi- ver <i>li- abilities</i>	Netto- passi- ver <i>net li- abilities</i>	Akti- ver <i>assets</i>	Passi- ver <i>li- abilities</i>	Netto- passi- ver <i>net li- abilities</i>	Akti- ver <i>assets</i>	Passi- ver <i>li- abilities</i>	Netto- passi- ver <i>net li- abilities</i>	
Kapital- og monetære guldbevægelser <i>movem. of capital and monetary gold</i>										
Statslige institutioner samt banker <i>official and banking institutions</i>	1950...	+50	11	61	1	+24	+25	24	4	+20
	1949...	56	+1	+57	+10	8	18	+3	2	5
	1948...	41	+19	+60	+1	0	1	13	+15	+28
Private virksomheder m. v. excl. banker <i>private, excl. banking institutions</i>	1950...	+2	2	4	34	+6	+40	3	2	+1
	1949...	7	+4	+11	+22	+6	16	+1	+2	+1
	1948...	1	0	+1	26	1	+25	+1	3	4
I alt kapital- og monetære guldbevægelser <i>total move- ment of capital and monetary gold</i>	1950...	+52	13	65	35	+30	+65	27	6	+21
	1949...	63	+5	+68	+32	2	34	+4	0	4
	1948...	42	+19	+61	25	1	+24	12	+12	+24

65 og 5 mill. kr., medens der var et overskud over for U.S.A. og Kanada på 10 mill. kr.

Renter, aktieudbytter o. l. (post 4) udviser et betydeligt underskud

1948—50, fordelt på de vigtigste enkeltlande.

1948—50, distribution by country.

Belgien-Luxemb. Belgium-Luxemb.			Frankrig France			Holland Holland			Italien Italy			Polen Poland		
Ind-tægter credit	Ud-gifter debit	Netto- ind-tægter net credit	Ind-tægter credit	Ud-gifter debit	Netto- ind-tægter net credit	Ind-tægter credit	Ud-gifter debit	Netto- ind-tægter net credit	Ind-tægter credit	Ud-gifter debit	Netto- ind-tægter net credit	Ind-tægter credit	Ud-gifter debit	Netto- ind-tægter net credit
54	101	÷47	136	455	÷319	72	198	÷126	81	110	÷29	74	144	÷70
178	202	÷24	170	181	÷11	75	96	÷21	60	99	÷39	88	137	÷49
232	228	4	116	98	18	64	81	÷17	97	108	÷11	67	152	÷85
22	18	4	42	23	19	31	37	÷6	16	13	3	9	5	4
14	18	÷4	55	18	37	30	26	4	15	7	8	15	6	9
24	20	4	59	7	52	35	19	16	14	8	6	8	7	1
44	10	34	6	30	÷24	19	15	4	2	4	÷2	0	0	0
56	8	48	51	31	20	5	16	÷11	1	2	÷1	0	3	÷3
33	7	26	5	12	÷7	3	10	÷7	1	2	÷1	1	6	÷5
120	129	÷9	184	508	÷324	122	250	÷128	99	127	÷28	83	149	÷66
248	228	20	276	230	46	110	138	÷28	76	108	÷32	103	146	÷43
289	255	34	180	117	63	102	110	÷8	112	118	÷6	76	165	÷89
...	...	÷5	247	109	22	46
...	...	3	÷63	17	30	21
...	...	÷35	÷39	13	8	49
Førgøelse af increase of			Førgøelse af increase of			Førgøelse af increase of			Førgøelse af increase of			Førgøelse af increase of		
Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities	Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities	Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities	Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities	Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities
4	22	18	1	64	63	15	23	8	0	÷5	÷5	÷8	2	10
4	÷12	÷16	14	0	÷14	÷1	5	6	0	5	5	÷16	÷3	13
3	÷13	÷16	9	÷25	÷34	1	÷12	÷13	÷5	÷1	4	÷25	8	33
4	0	÷4	÷2	12	14	3	14	11	÷14	÷3	11	5	15	10
÷7	÷14	÷7	÷18	13	31	÷5	0	5	4	1	÷3	0	9	9
÷4	13	17	0	10	10	÷7	1	8	7	1	÷6	÷5	2	7
8	22	14	÷1	76	77	18	37	19	÷14	÷8	6	÷3	17	20
÷3	÷26	÷23	÷4	13	17	÷6	5	11	4	6	2	÷16	6	22
÷1	0	1	9	÷15	÷24	÷6	÷11	÷5	2	0	÷2	÷30	10	40

(fortsættes)

Tabel 16 (fortsat). Betalingsbalancen i årene
Balance of payments

	Schweiz Switzerland			Storbritannien og Nordirland United Kingdom			U. S. S. R. USSR		
	Ind- tægter credit	Ud- gifter debit	Netto- ind- tægter net credit	Ind- tægter credit	Ud- gifter debit	Netto- ind- tægter net credit	Ind- tægter credit	Ud- gifter debit	Netto- ind- tægter net credit
Løbende poster <i>current transactions</i>									
Samlet indførsel og ud- førsel (fob) total imports and exports (f.o.b.)	1950... 106	96	10	1934	1759	175	8	44	÷36
	1949... 92	75	17	1564	1257	307	48	67	÷19
	1948... 121	92	29	833	826	7	89	120	÷31
Søtransport ocean shipping	1950... —	—	—	146	139	7	1	2	÷1
	1949... —	—	—	113	96	17	1	1	0
	1948... —	—	—	90	65	25	5	6	÷1
Andre løbende poster other current transactions	1950... 11	17	÷6	53	81	÷28	÷3	0	÷3
	1949... 9	16	÷7	45	62	÷17	0	0	0
	1948... 7	13	÷6	37	60	÷23	1	0	1
I alt løbende poster total current transactions	1950... 117	113	4	2133	1979	154	6	46	÷40
	1949... 101	91	10	1722	1415	307	49	68	÷19
	1948... 128	105	23	960	951	9	95	126	÷31
Fejl og udeladelser (incl. flersidige betalinger) errors and omissions (incl. multi- lateral settlements)	1950...	16	÷231	44
	1949...	21	÷65	12
	1948...	÷68	53	÷4
Forøgelse af <i>increase of</i>									
	Forøgelse af <i>increase of</i>			Forøgelse af <i>increase of</i>			Forøgelse af <i>increase of</i>		
	Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities	Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities	Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities
Kapital- og monetære guldbevægelser movem. of capital and monetary gold									
Statslige institutioner samt banker official and banking institutions	1950... 2	÷36	÷38	84	105	21	6	÷2	÷8
	1949... 13	÷20	÷33	11	÷194	÷205	1	÷6	÷7
	1948... 2	15	13	18	÷75	÷93	÷30	5	35
Private virksomheder m.v. excl. banker private, excl. banking institutions	1950... ÷4	14	18	11	67	56	÷1	3	4
	1949... ÷10	÷8	2	8	÷29	÷37	0	14	14
	1948... ÷31	1	32	5	36	31	1	1	0
I alt kapital- og monetære guldbevægelser total move- ment of capital and monetary gold	1950... ÷2	÷22	÷20	95	172	77	5	1	÷4
	1949... 3	÷28	÷31	19	÷223	÷242	1	8	7
	1948... ÷29	16	45	23	÷39	÷62	÷29	6	35

over for £-området, de kontinentale O.E.E.C.-lande samt U.S.A. og Kanada, der kun i ringe omfang opvejes af overskudene på de øvrige områder.

1948—50, fordelt på de vigtigste enkeltlande.

1948—50, distribution by country.

Vesttyskland <i>Western Germany</i>			Argentina <i>Argentina</i>			U. S. A. <i>USA</i>			Andre lande <i>other countries</i>			I alt <i>total</i>		
Indtægter credit	Udgifter debit	Netto- indtægter net credit	Indtægter credit	Udgifter debit	Netto- indtægter net credit	Indtægter credit	Udgifter debit	Netto- indtægter net credit	Indtægter credit	Udgifter debit	Netto- indtægter net credit	Indtægter credit	Udgifter debit	Netto- indtægter net credit
798	507	291	49	109	÷60	130	469	÷339	626	646	÷20	4746	5447	÷701
236	94	142	8	44	÷36	118	577	÷459	474	485	÷11	3644	3872	÷228
41	104	÷63	4	80	÷76	153	423	÷270	403	337	66	2782	3117	÷335
55	76	÷21	8	3	5	108	107	1	237	150	87	799	825	÷26
20	36	÷16	9	2	7	74	119	÷45	191	79	112	637	586	51
18	31	÷13	12	5	7	61	147	÷86	162	70	92	567	500	67
31	28	3	2	0	2	448	83	365	71	69	2	821	467	354
5	7	÷2	2	0	2	425	63	362	56	44	12	765	376	389
56	55	1	1	0	1	112	48	64	46	27	19	376	320	56
884	611	273	59	112	÷53	686	659	27	934	865	69	6366	6739	÷373
261	137	124	19	46	÷27	617	759	÷142	721	608	113	5046	4834	212
115	190	÷75	17	85	÷68	326	618	÷292	611	434	177	3725	3937	÷212
...	...	÷295	38	54	÷301	17
...	...	÷3	12	÷26	÷126	÷20
...	...	47	78	10	÷141	29

Forøgelse af <i>increase of</i>			Forøgelse af <i>increase of</i>			Forøgelse af <i>increase of</i>			Forøgelse af <i>increase of</i>			Forøgelse af <i>increase of</i>		
Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities	Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities	Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities	Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities	Akti- ver assets	Passi- ver lia- bilities	Netto- passi- ver net lia- bilities
÷60	÷43	17	÷6	12	18	93	÷33	÷126	12	264	252	118	364	246
70	24	÷46	2	15	13	÷67	127	194	22	65	43	96	15	÷81
÷2	11	13	10	0	÷10	12	293	281	28	÷14	÷42	74	158	84
18	23	5	2	÷1	÷3	÷13	32	45	—	÷20	÷20	44	154	110
0	÷75	÷75	0	2	2	14	÷12	÷26	26	÷4	÷30	÷4	÷115	÷111
15	30	15	0	0	0	÷14	÷13	1	÷6	—	6	÷13	86	99
÷42	÷20	22	÷4	11	15	80	÷1	÷81	12	244	232	162	518	356
70	÷51	÷121	2	17	15	÷53	115	168	48	61	13	92	÷100	÷192
13	41	28	10	0	÷10	÷2	280	282	22	÷14	÷36	61	244	183

Overskudet på varer og tjenester isvrigt (post 5) hidrører for størstedelen fra O.E.E.C.-landene.

Tabel 17. Danmarks vareindførsel og -udførsel
Denmark's imports and exports 1938

	1950			1949		
	Ud- førsel <i>exports</i>	Ind- førsel <i>imports</i>	Mer- udførsel <i>excess exports</i>	Ud- førsel <i>exports</i>	Ind- førsel <i>imports</i>	Mer- udførsel <i>excess exports</i>
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
£-området <i>£-area</i>	2 051	1 872	179	1 654	1 332	322
Kontinentale O.E.E.C. lande <i>continental OEEC-countries</i>	1 925	2 249	+324	1 371	1 265	106
Østeuropæiske lande <i>East European countr.</i>	132	244	+112	182	290	+108
Øvrige Europa <i>rest of Europe</i>	281	298	+17	195	232	+37
U.S.A. og Kanada, <i>USA and Canada</i> ...	138	472	+334	128	590	+462
Latinamerika <i>Latin America</i>	131	162	+31	52	110	+58
Resten af verden <i>rest of World</i>	88	150	+62	62	53	9
I alt <i>total</i> ...	4 746	5 447	+701	3 644	3 872	+228

For samtlige varer og tjenester undet eet fremgår saldiene over for de enkelte områder af følgende sammendrag.

Mill. kr.	1950	1949	1948
Sterlingområdet	180	369	67
Kontinentale O.E.E.C.-lande	+ 462	28	116
U.S.A. og Kanada	+ 376	+ 547	+ 365
Latinamerika	8	+ 28	+ 97
Andre lande	+ 179	+ 94	+ 9
I alt ...	+ 829	+ 272	+ 288

Disse betydelige saldi er blevet udlignet ved gaveydelse o. l., ved flersidige betalinger samt ved kapitalbevægelser og monetære guldbevægelser.

Heraf falder gaveydelse o. l. (post 6) udelukkende på de kontinentale O.E.E.C.-lande og U.S.A.

De flersidige betalinger (post 7) er delvis opgjort på grundlag af oplysninger i det gennem bankerne indhentede materiale om stedfundne betalinger i sterling og dollars over for lande uden for henholdsvis Sterlingområdet og U. S. A. Endvidere er indregnet de i henhold til de europæiske betalingsordninger foretagne multilaterale kompen-

i årene 1938 og 1946—50, fordelt på områder.
and 1946—50; regional distribution.

1948			1947			1946			1938		
Ud-førsel exports	Ind-førsel imports	Mer- udførsel excess exports	Ud-førsel exports	Ind-førsel imports	Mer- udførsel excess exports	Ud-førsel exports	Ind-førsel imports	Mer- udførsel excess exports	Ud-førsel exports	Ind-førsel imports	Mer- udførsel excess exports
Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.
923	889	34	699	675	24	558	1 251	+693	888	548	340
1 180	1 130	50	1 032	1 020	12	722	768	+46	557	680	+123
217	331	+114	332	226	106	180	101	79	39	67	+28
188	151	37	120	151	+31	106	108	+2	30	29	1
190	441	+251	114	554	+440	55	234	+179	20	119	+99
40	163	+123	32	167	+135	18	141	+123	30	44	+14
44	12	32	39	60	+21	17	33	+16	25	43	+18
2 782	3 117	+335	2 368	2 853	+485	1 656	2 636	+980	1 589	1 530	59

sationer samt for 1950 de afregninger, der er foregået over Den europæiske Betalingsunion, der som omtalt er placeret under Resten af Verden. I denne rubrik er trækket på Betalingsunionen således opført dels som en kapitalindtægt (jfr. post 10), dels som en udgift under de flersidige betalinger, hvor der samtidig er foretaget kreditering og debitering af de lande, hvis fordringer på eller gæld til Danmark Betalingsunionen har overtaget. Uanset at Den internationale Valutafond og Den internationale Genopbygningsbank principielt også hører under Resten af Verden, er der ikke under de flersidige betalinger foretaget tilsvarende posteringer som for trækket på Betalingsunionen, for så vidt angår de i disse institutioner optagne krediter og lån, idet man har foretrukket at postere de således modtagne dollarbeløb som kapitalindtægter direkte fra området U.S.A. og Kanada.

Løvrigt skal det fremhæves, at der er væsentlige mangler ved opgørelsen af de flersidige betalinger. Således har det ikke været muligt at skaffe oplysninger om de fragter, som danske eksportører ved cifsalg har betalt til udenlandske skibe, der ikke er hjemmehørende i det importerende land, eller om fragter, som danske handelsskibe har modtaget for transport af cif-solgte varer imellem udenlandske havne.

Tabel 18. Betalingerne mellem Danmark
Money transfers between Denmark and

	£			Øvrige O.E.E.C. valutaer other OEEC-currencies			Østeuropæiske valutaer East European currencies		
	Indtægter credit	Udgifter debit	Netto- indtægter net credit	Indtægter credit	Udgifter debit	Netto- indtægter net credit	Indtægter credit	Udgifter debit	Netto- indtægter net credit
Samlet vareindførsel og- udførsel <i>total imports and exports</i>	Mill.kr. 2 223	Mill.kr. 2 244	Mill.kr. ÷ 21	Mill.kr. 1 676	Mill.kr. 2 084	Mill.kr. ÷ 408	Mill.kr. 141	Mill.kr. 196	Mill.kr. ÷ 55
Danske skibes indtægter og udgifter <i>Danish ships' receipts and expend..</i>	183	110	73	90	42	48	8	9	÷ 1
Rejser <i>foreign travels</i>	30	28	2	98	167	÷ 69	0	2	÷ 2
Renter, aktieudbytter o. l. <i>investment income</i>	9	16	÷ 7	10	45	÷ 35	1	0	1
Varer og tjenester iøvrigt <i>other goods and services</i>	122	210	÷ 88	228	260	÷ 32	18	5	13
Varer og tjenester tilsammen <i>total goods and services</i> ...	1950 2 567	1950 2 608	1950 ÷ 41	1950 2 102	1950 2 598	1950 ÷ 496	1950 168	1950 212	1950 ÷ 44
	1949 1 985	1949 1 808	1949 177	1949 1 510	1949 1 423	1949 87	1949 216	1949 242	1949 ÷ 26
	1948 1 297	1948 1 245	1948 52	1948 1 227	1948 1 165	1948 62	1948 225	1948 270	1948 ÷ 45
Valutaomlægning <i>conversion of exchange</i>	1950 116	1950 132	1950 ÷ 16	1950 424	1950 218	1950 206	1950 37	1950 1	1950 36
	1949 36	1949 22	1949 14	1949 91	1949 105	1949 ÷ 14	1949 3	1949 1	1949 2
	1948 40	1948 43	1948 ÷ 3	1948 61	1948 45	1948 16	1948 14	1948 1	1948 13
Gaveydelse og langfristede kapitalbevægelser <i>donations and long-term capital movement</i>	1950 44	1950 38	1950 6	1950 645	1950 158	1950 487	1950 25	1950 0	1950 25
	1949 13	1949 28	1949 ÷ 15	1949 144	1949 62	1949 82	1949 29	1949 0	1949 29
	1948 35	1948 42	1948 ÷ 7	1948 58	1948 62	1948 ÷ 4	1948 26	1948 5	1948 21
Samtlige betalinger <i>all money transfers</i>	1950 2 727	1950 2 778	1950 ÷ 51	1950 3 171	1950 2 974	1950 197	1950 230	1950 213	1950 17
	1949 2 034	1949 1 858	1949 176	1949 1 745	1949 1 590	1949 155	1949 248	1949 243	1949 5
	1948 1 372	1948 1 330	1948 42	1948 1 346	1948 1 272	1948 74	1948 265	1948 276	1948 ÷ 11

Af kapitalbevægelserne fremgår bl. a., at der i 1948 og 1949 skete en væsentlig formindskelse af nettopassiverne over for både £-området og de kontinentale O.E.E.C.-lande, medens der i 1950 foregik en bevægelse i modsat retning. Fra U.S.A. fremkom der gennem trækket på Interfond, Interbanklånet og Marshalllånet betydelige kapitalindtægter i 1948 og 1949, hvorimod der i 1950 er sket en mindre nedbringelse af gælden. Som foran nævnt er trækket på Den europæiske Betalingsunion posteret under Resten af Verden.

og udlandet 1950, fordelt efter møntsorter.
foreign countries 1950, distribution by currency.

Øvrige europæiske valutaer other European currencies			§			Latinamerikanske valutaer Latin American currencies			Øvrige valutaer other currencies			I alt total		
Ind- tægter credit	Ud- gifter debit	Netto- ind- tægter net credit	Ind- tægter credit	Ud- gifter debit	Netto- ind- tægter net credit	Ind- tægter credit	Ud- gifter debit	Netto- ind- tægter net credit	Ind- tægter credit	Ud- gifter debit	Netto- ind- tægter net credit	Ind- tægter credit	Ud- gifter debit	Netto- ind- tægter net credit
Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.	Mill.kr.
270	282	÷12	278	536	÷258	68	107	÷39	31	23	8	4 687	5 472	÷785
5	5	0	105	26	79	6	3	3	2	1	1	399	196	203
6	3	3	23	11	12	0	0	0	1	1	0	158	212	÷54
0	0	0	5	57	÷52	1	1	0	0	0	0	26	119	÷93
34	21	13	73	104	÷31	13	4	9	5	3	2	493	607	÷114
315	311	4	484	734	÷250	88	115	÷27	39	28	11	5 763	6 606	÷843
197	215	÷18	365	916	÷551	37	58	÷21	23	15	8	4 333	4 677	÷344
198	169	29	493	867	÷374	11	39	÷28	30	29	1	3 481	3 784	÷303
2	4	÷2	4	55	÷51	66	0	66	71	310	÷239	720	720	—
6	—	6	15	29	÷14	14	0	14	3	11	÷8	168	168	—
0	—	0	7	48	÷41	21	—	21	3	9	÷6	146	146	—
0	0	0	452	80	372	1	0	1	2	4	÷2	1 169	280	889
0	0	0	607	71	536	0	0	0	1	2	÷1	794	163	631
0	0	0	364	16	348	11	0	11	2	2	0	496	127	369
317	315	2	940	869	71	155	115	40	112	342	÷230	7 652	7 606	46
203	215	÷12	987	1 016	÷29	51	58	÷7	27	28	÷1	5 295	5 008	287
198	169	29	864	931	÷67	43	39	4	35	40	÷5	4 123	4 057	66

Som det var at vente i betragtning af den særligt store usikkerhed, der er forbundet med en områdefordeling af betalingsbalancen, herunder bl. a. manglerne ved opgørelsen af de flersidige betalinger, udgør posten Fejl og Udeladelser (post 8), der er beregnet som den negative sum af nettoindtægterne på de løbende poster, de flersidige betalinger, kapitalbevægelserne og de monetære guldbevægelser, ret betydelige beløb.

I tabel 18 er betalingerne mellem Danmark og udlandet (jfr.

tabel 13 og 14) fordelt efter de vigtigste møntsorter eller grupper af møntsorter. Under hver enkelt møntsort er foruden samtlige betalinger i denne møntsort opført alle betalinger i danske kroner over for det til møntsorten svarende land, f. eks. under sterling kronebetalinger til og fra Storbritannien og Nordirland. Denne fordeling afspejler i hovedsagen den foran omtalte fordeling på områder. Således har der i 1950 for varer og tjenester tilsammen været et betalingsunderskud på 537 mill. kr. i sterling og andre O.E.E.C.-valutaer, 277 mill. kr. i dollars og latinamerikanske valutaer samt 29 mill. kr. i andre valutaer. Gennem valutaomlægninger, gaveydelse og langfristede kapitalbevægelser er de nævnte saldi blevet forvandlet til et samlet betalingsoverskud på 146 mill. kr. i E.P.U.-landenes valutaer og 111 mill. kr. i de amerikanske valutaer, men et betalingsunderskud i andre valutaer, herunder E.P.U.-enhederne, på 211 mill. kr. Regnes mellemværenderne med Den europæiske Betalingsunion, der bogføres i de særlige E.P.U.-enheder, sammen med de enkelte E.P.U.-landes valutaer, bliver der et underskud i E.P.U.-valutaer på 90 mill. kr. og et overskud i andre ikke-amerikanske valutaer på 25 mill. kr.

4. Sammenfatning.

I kapitalbalancen pr. ult. 1950 er Danmarks samlede udenlandske nettopassiver opgjort til 2 895 mill. kr. mod 2 393 mill. kr. året før. De tilsvarende tal var ved udgangen af 1945 1 006 mill. kr. og i 1938 1 239 mill. kr.

Af nettopassiverne ult. 1950 faldt 624 mill. kr. på £-området, 910 mill. kr. på kontinentale O.E.E.C.-lande og 799 mill. kr. på U.S.A. og Kanada, medens de resterende 562 mill. kr. hovedsagelig skyldtes mellemværenderne med Den europæiske Betalingsunion, Den internationale Genopbygningsbank og Den internationale Valutafond.

Af stigningen i nettopassiverne i 1950 på 502 mill. kr. kan kun 356 mill. kr. forklares ved de på betalingsbalancen opførte kapital-

bevægelser. De resterende 146 mill. kr. hidrører fra forskellige korrektioner og omvurderinger af kapitalbalancens poster.

Under indflydelse af prisudviklingen i Danmarks udenrigshandel voksede underskudet på balancen for ydelser af varer og tjenester over for udlandet fra 272 mill. kr. i 1949 til 829 mill. kr. i 1950. Dette tal angiver, hvor meget værdien af det danske samfunds forbrug og investering har oversteget nationalproduktet.

Som gaveydelse o. l., hovedsagelig Marshallhjælp, modtog Danmark i 1950 netto 456 mill. kr. mod 484 mill. kr. året før. Disse beløb giver i forbindelse med saldiene på balancen for varer og tjenester til resultat, at der i 1950 var et underskud på den samlede løbende betalingsbalance på 373 mill. kr. mod et overskud i 1949 på 212 mill. kr.

For de fem efterkrigsår 1946—50 under eet har underskudet på balancen for varer og tjenester herefter udgjort henved 2 500 mill. kr., hvoraf knapt 800 mill. kr. er blevet dækket af gaveydelse o. l. og ca. 1 700 mill. kr. ved en til underskudet på de løbende poster svarende forøgelse af nettopassiverne og formindskelse af den monetære guldbeholdning.

Af underskudet på varer og tjenester i 1950 på 829 mill. kr. faldt 368 mill. kr. på den vestlige halvkugle og 282 mill. kr. på det område, der er tilsluttet Den europæiske Betalingsunion (E.P.U.), d. v. s. £-området og de kontinentale O.E.E.C.-lande, incl. deres oversøiske besiddelser. Medens underskudet over for den vestlige halvkugle godt og vel blev dækket af den direkte fra U.S.A. modtagne Marshallhjælp, opvejedes underskudet over for landene under Den europæiske Betalingsunion i alt væsentligt af de 265 mill. kr., der blev trukket på Betalingsunionen. Da der endvidere i et vist omfang er sket betalinger mellem Danmark og udlandet i form af overførsel af fordringer på tredielande, er resultatet m. h. t. kapitalbevægelserne blevet, at nettopassiverne over for E.P.U.-landene ud over trækket på unionen er blevet forøget med 213 mill. kr., medens der er sket en formindskelse af nettopassiverne over for den vestlige halvkugle på 134 mill. kr., og det ret betydelige underskud på varer og tjenester over for de øvrige

lande er blevet dækket uden nævneværdig statusforringelse i forhold til disse lande.

Et lignende billede som fordelingen på områder giver fordelingen på møntsorter af de i 1950 stedfundne betalinger for varer og tjenester, idet der har været et underskud på 537 mill. kr. i E.P.U.-landenes valutaer, 277 mill. kr. i dollars og andre amerikanske valutaer samt 29 mill. kr. i de øvrige valutaer. I forbindelse med valutaomlægninger, gaveydelse og langfristede kapitalbevægelser har disse saldi resulteret i et underskud på de samlede betalinger i E.P.U.-valutaer, incl. de særlige E.P.U.-enheder, på 90 mill. kr. samt et overskud i amerikanske valutaer på 111 mill. kr. og andre valutaer på 25 mill. kr.

Selv om der ikke for årene før krigen foreligger nogen fordeling på områder af samtlige betalingsbalancens poster, tyder dog handelsbalancens tal på, at der i 1938 over for de forskellige områder, undtagen £-området, i forhold til den samlede omsætnings størrelse har været et underskud på balancen over varer og tjenester af nogenlunde samme omfang som i 1950. Derimod er der siden 1938 sket en stærk forringelse over for £-området, således at det her indtjente overskud i modsætning til før krigen kun dækker en beskedent del af underskudet på de øvrige områder.